

የዕዝራ ስነ ጽሑፍ አገልግሎት ግብና ዓላማ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረትና ይዘት ያላቸውን ቅዱሳንን የሚመግቡና ከስሕተት ትምህርቶችና ልምምዶች የሚያስጠነቅቁ ከአጫጭር መጣጥፎች እስከ ትልልቅ የማስተማሪያ መርጃዎች በማዘጋጀት ቤተ ክርስቲያንን መደገፍና በዚህም እግዚአብሔርን ማክበር ነው።

ማርያምን እመቤቴ እላታለሁ።

ዶ/ር ወዳጄነህ መሐረነ

ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ።

ዶ/ር ዘበነ ለማ

ጤናይስጥልኝ፤

ይህ ዕዝራ #44 ነው። በዚህ ስርጭት እንደ ክርስቲያን መከተል ያለብን ቃሉን ወይስ ልምምድንና ትውፊትን ስለመሆኑ አካፍላለሁ። በቅርብ በተሰራጨው የዶ/ር ወዳጄነህ መሐረነ ቃለ ምልልስ ከወንጌላዊ እምነት መንሸራተቱ ተገልጦአል። ያንን ተከትሎና ተቀብሎ ዶ/ር ዘበነ ለማ የተባለ አርቶዶክሳዊ፡ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' በሚል ርእስ የሐሰት ፕሮፓጋንዳ ነዝቶአል።

በሁለቱም ላይ ያቀረብኳቸውን የምላሽ ሺድዮዎች ተከትሎ ምላሾቹ በጽሑፍ ተደርገው እንዲላኩ የተደጋገሙ ጥያቄዎች ስለተላኩልኝ፤ እና በመባተሌ ምክንያት ያለፈው ዕዝራ ከተላከ 6 ወራት ስለሆነው በዚህኛው ስርጭት ለሁለቱም የሰጠሁትን ምላሾች በማደባለቅ በጽሁፍ አዘጋጅሁት። መልካም ንባብ።

ዘላለም መንግሥቱ

ezralit@gmail.com

4 16000 33610 8

ቤቲ ታፈሰ በምካቴ እምነት አካባቢ የሐሰት አስተማሪዎችን እና ሐሳውያን ነቢያትን በመጋፈጥ ያደረገችውን ፍልሚያ በአድናቆት አስባለሁ። በዚህ ከዶ/ር ወዳጄኑ ጋር ባደረገችው ቃለ ምልልስ ላይ ከሌሎች ጊዜያት በብዙ እጥፍ የለሰለሰች ብቻ ሳትሆን በተጠያቂው ነፋስ በተነዳችው መርከብ ተጭና የተወሰደች መስሏል። ተጠያቂው ደግሞ ኤክስደስ በተባለ የቤቲ ፈረስ ተፈናጥጦ ገደልና ጉራንጉሩን ተሻግሮ እፈለገበት ሜዳ የደረሰ መስሏል። ቃለ ምልልሱ ዋናው የሥልጣን ቃል በሆነው በመጽሐፍ ቅዱስ ዙሪያ አላጠነጠነም፤ እንዲያውም በተቃራኒው ስለማርያም እና ስለ መላእክት በተጻፉት በዶ/ር ወዳጄኑ መጽሐፎች አማካይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆኑ ጉዳዮች በወግ ተንሸራሽረውበታል።

ዝግጅቱን ጨርሼ ካየሁት በኋላ ወዲያው የተሰማኝን ስሜት እና ቅሬታ በአጭር ምላሽ ጻፍኩላት። ቀጥሎም March 13 ቀን 18 ከቃለ ምልልሱ ውስጥ በሦስት ዋና አሳቦች ላይ የቪዲዮ ምላሽ አቀረብኩ። የምላሹ ቪዲዮ እዚህ ይገኛል፤ <https://www.youtube.com/watch?v=cVWTJ2e3Stk&t=670s>

ያንን ተከትሎ ዶ/ር ዘበነ ለማ የተባለ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሰው ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ በሚል ርእስ ያለቅጥ የተጋነነ ውሸት አሰራጩ። ለዚያም በቂ የመሰለኝን ምላሽ March 19 ቀን 2018 ሰጥቻለሁ። ቪዲዮው እዚህ ይገኛል፤ <https://www.youtube.com/watch?v=C1sfdanISII&t=113s>

ቤቲ ወቀሳውን ከልብ የተቀበለች መስሎኛል። ቤቲ ከቅንዓት እና ስሜት ጋር ወደፊት ተጨማሪ ትምህርትም፣ ልምድም፣ ብስለትም ስትጨምር ፍሬያማ የምካቴ እምነት ጋዜጠኛ እንደምትሆን ተስፋ አደርጋለሁ። የገንዘብ ብቻ ሳይሆን ሌሎችም ዋጋዎች እየከፈሉት እና የእሽታና ጎሽታ ምላሽ ሳትጠብቅ እንዳገለገለችና እንደምታገለግል አውቃለሁ። በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ እና በወንጌላውያን አማኞች ስም የፈሉበት ሐሰተኞች ወንጌላዊ ክርስትናን እያሰደቡና አንገት እያሰደፉ ቢሆንም ለቤቱ መጽዳት ሳያሰልሱ ወደ ፊት መግፋት እንጂ ማፈገጫ አይገባምና ይህን በተመለከተ ቤቲ ቀላል ያልሆነ ሚና ተጫውታለች። መበረታታት ካለባቸው ሰዎችም አንዷ ናት። ቤቲ፤ በርቼ!

በቪዲዮዎቹ ያካፈልኳቸው ሁለት ስርጭቶች በጽሑፍ እንዲላኩ የተደጋገሙ ጥያቄዎች ስለተላኩልኝ የሁለቱንም ዋና ዋና አሳቦች አደባባይ ነው በጽሑፍ ያቀረብኩት።

ስለ ዶ/ር ወዳጄኑ መጀመሪያ የሰማሁት 'የጠረፏ ንግሥት' የተባለ ትምህርቱን ሰምተው በማገለግላት ቤተ ክርስቲያን የነበሩ ክርስቲያኖች ግራ ተጋብተው የጠየቁት ጊዜ ነው። ኋላ፤ 'ቲዮሎጂና የተቆላ ስንዴ አንድ ናቸው፤ ቢዘሯቸው አይበቅሉም' አለ ተብሎ ሲነገርለት፤ 'እውነትም እንደዚያ ከሚል፤ ስነ መለኮትን ከሚጠየቁ ሰው ብቻ ነው እንደ ጠረፏ ንግሥት ያለው ትምህርት

መንደርደሪያ
ወንጌላውያን አማኞች ዶ/ር ወዳጄኑ እና በዶ/ር ዘበነ እይታ
ዶ/ር ወዳጄኑ እና ሐሰተኛ ነቢያት
መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነው የዶ/ር ወዳጄኑ እና ዶ/ር ዘበነ ነገረ ማርያም
ዶ/ር ወዳጄኑ እና ነገረ መላእክት
ዶ/ር ወዳጄኑ እና ኤክዩሜኒዝም
መደምደሚያ

መንደርደሪያ

ማርች 7 ቀን በኤክስደስ ቲቪ ቤቲ ታፈሰ ከዶ/ር ወዳጄኑ መሐረን ጋር ያደረገችው ቃለ ምልልስ ተሰራጭቶ ነበር። ያ ስርጭት ለኔ መታሰቢያነት የተበረከተ መሆኑ ሲነገረኝ እንዳይደረግ እንዳይደረግ ጠይቄ ነበር። እንቢታዬን እንቢ ብላ አድርጋዋለች። ስጦታ ስለሆነና ያም ብቻ ሳይሆን ለእኔ ያላትን ግምትም ስለሚያሳሰብ በአክብሮት፤ በምስጋና ተቀብዬዋለሁ። የጻፈችው አበርክቶት የሚለው ይህ ነው፤

በእቅበተ-እምነት ዙሪያ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ላደረገው እና እያደረገ ለሚገኘው ለወንድም ዘላለም መንግስቱ የተበረከተ/መታሰቢያ

ጠቅላላውን ቃለ ምልልስ ለማግኘት ከዩቲዩብ ማርች 7 ቀን ቤቲ ታፈሰ በኤክስደስ ቲቪ ስም የለጠፈችው እዚህ ይገኛል፤ <https://www.youtube.com/watch?v=qVxsLYKQQ5Q&t=943s>

የሚመነጨው አልኩ። አገልጋይ ቃሉን ሲጠላና ሲያጣጥል፤ የተማሩ ሰዎችን ሲንቅና ሲያብጠለጠል ውድቀቱ የሚቀቀልበትን ቅመም እየቀመመ ነው። የቃሉ አስተማሪዎች ቆመው ከማስተማራቸው በፊት ተቀምጠው መምማር አለባቸው። ያልተማረ ሰው ለማስተማር ብቁ አይደለም። አንዳንድ ሰነፎች አለመምማርን ለማጽደቅ ሲሉ፤ 'እነ ጴጥሮስ መቼ ተማሩ?' ይላሉ። እንደነ ጴጥሮስ የተማረ ከእነርሱ በፊትም፤ ከእነርሱ በኋላም ኖሮ እንደሚያውቅ፤ እነ ጴጥሮስ እኮ ከዋናው አስተማሪ የተማሩ ሰዎች መሆናቸውን ባለማስተዋል ነው ይህን የሚሉት።

ጥሩው ነገር፤ ዶ/ር ወዳጄኒህ እያጥላላው የቆየውን የተቆላውን ስንዴ ቆርጥሞታል። ይህ መልካም ነበር። ከዚያ ስነ መለኮት ከተማረ በኋላ ትምህርቶቹ እንደ ጠረፏ ንግሥት ያሉት አልነበሩም። የሰከኑ የቃሉ ትምህርቶች ነበሩ። ብዙዎች ተባርከውባቸዋል፤ ተምረውባቸዋል፤ እኔም በአንድ ጉባኤ ተቀምጬ ስምቼዋለሁ። ከዚያ በኋላም የተቀያየጡ ነገሮች አልጠፉም፤ የተመሰጠሩ ዓይነት ስብከቶች እና ምሳሌያዊ ያልሆኑ ነገሮችን በምሳሌያዊ አፈታቶች የመፍታት ብዙ ነገሮች ቢኖሩም በጥቅሉ ዶ/ር ወዳጄኒህ ስነ መለኮትን መምማር በጣም ጠቅሞታል ብዬ አስባለሁ።

እንደ አንድ ሰው ያወቀውንና የአቅሙን ያህል ተራራጦ የድርሻውን በተለያዩ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት አበርክቷልና ሊመሰገን የተገባው ነው። ወደፊት ምን እንደሚሆን ጊዜ የሚያሳየን ቢሆንም አሁን ከወንጌላውያኑ አማንያን ሜዳ፤ ከማሳውና ከመስኩ ወጥቻለሁ ብሏል። ወጥቻለሁ ሲልም 'እኔ ፕሮቴስታንት አይደለሁም' በማለት ነው።

ላተኩር የምፈልገው በቃለ ምልልሱ ወቅት ዋና ሆነው ወደተነሡት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ወደሆኑት የተነጋገሩባቸው ጉዳዮች እና ዶ/ር ዘበነን በተመለከተ ደግሞ ስለተሰራጨው ሐሰት ነው። ጉዳዮቹ፤ ወንጌላውያን አማኞችን፤ በወንጌላውያን አማኞች ላይ የተነገሩ ሐሰቶችን፤ ነገር ማርያም፤ ሊቃነ መላእክትን፤ ሐሰተኛ ነቢያትን፤ እና ኤክዩሜኒዝምን ይይዛል።

ከእነዚህ ነገሮች ማናቸውም የድነታችንን ጉዳይ በተመለከተ ቀጥተኛ ግንኙነት የላቸውም። በተጓዳኝ ግን መጽሐፉ የማያስተምረውን አለመቀበላችን የሚያስተምረውን መግደፋችን ተደርጎ መቅረቡ የሐሰት ክስ መሆኑ መታወቅ አለበት። ደግሞም እውነት እና በቃሉ ውስጥ የተጻፉ መጽሐፍ ቅዱሳዊ የመሰሉ ሐሰቶች ወንጌላዊ አማኝ በነበረ ሰው አፍ ሲደመጡ ሰዎችን ግራ ሊያጋቡ አቅም አላቸውና እውነት አለመሆናቸው መነገር አለበት።

ወንጌላውያን አማኞች በዶ/ር ወዳጄኒህ እና ዶ/ር ዘበነ ዓይን

በኤክሰደስ ቃለ ምልልስ ላይ ዶ/ር ወዳጄኒህ ለይስሙላ ያህል፤ 'ፕሮቴስታንቶችን እወዳለሁ' እያለ ቢናገርም ስለ ኦርቶዶክሶች እና ካቶሊኮች ብዙ መልካም ነገሮች ከተናገረው ጋር ሲነጻጸር እጅግ ስለ ሌሎቹ በአድናቆት ከተናገረው በላይ ወንጌላውያን አማኞችን (ፕሮቴስታንቶችን) ሲያንኳስስ ታዝቤአለሁ። ኦርቶዶክሶችንና ካቶሊኮችን ላለማስቀየም እጅግ እየተጠነቀቀና በጣም እየጣረ በወንጌላዊ ክርስትና ላይ ግን ክፉኛ ቡጢና ጡጫ የሚሰነዝርና ጀርባውን የሚወጋ ሰው ነው ሆኖ አግኝቼዋለሁ።

የቀለሉ ሰዎች

ዶ/ር ወዳጄኒህ በወንጌላውያን አማኞች ዘንድ የሚፍፈሩ፤ የሚከበሩ ሰዎችን ስለማጣት ለተጠየቀው ጥያቄ ሲመልስ የተከበሩ ሰዎች እንደሌሉ ተናግሮአል። እርግጥ ነው፤ የተከበሩ ሰዎችን ማግኘት መልካም ነው። ግን እውነት፤ የሉንም ሰዎች? ቀና ብለን የምናያቸው፤ አቀርቅረን የምናደምጣቸው፤ አንቱ የምንላቸው፤ ነወር ብለን መቀመጫ የምንለቅቅላቸው፤ ቢመክሩን የምንሰማቸውና የምንታዘዛቸው፤ ወሬያችንን አቁመን የምናደምጣቸው ሰዎች እውነት የሉንም? 'የሚከበሩ ሰዎች የሉም' የሚሉ ሰዎች ራሳቸው አክባሪ ያልሆኑ ሰዎች ናቸው። በዓይናቸው ፊት ሁሉ የተናቀ የሚሆንባቸው ሰዎች ማንንም ማክበር አይችሉም፤ አይፈልጉም።

ከንግግሩ እንደተረዳሁት የተጠበቀው በኦርቶዶክስ እና ካቶሊክ አብያተ ክርስቲያናት ልብስ ተከህኖ የለበሱ፤ ቆብ የደፉ፤ መስቀል የያዙ ወይም ያነገቱ፤ ዓይነት ሰው ነው። አንድ ደማቅ፤ ጉልህ፤ ጎምላላ፤ ታዋቂ፤ ስሙ የተጠራ፤ ደረቱ ላይ ባጅ የተደረደረለት፤ ባዝግና የተዘረገፈበት፤ ትክሻው ላይ ኮከብ፤ አናቱ ላይ ቆብ የተደፋለት ሰው የጠበቀ ይመስላል። በእርሱ ቋንቋ ሞገስ የጠገበ። ያንን ወደ ጎን ትተን፤ ግን እውነት ሰዎች የሉንም? እውን፤ በየአጥቢያው ያለ ዕድሜያቸውም የበሰሉ፤ ዕድሜም የጠገቡ፤ የሚንበረከክ ጉልበታቸው መጅ ያወጣ፤ ጥበበኞች፤ አዋቂዎች፤ መካሪዎች የሉም? አሉን! ሌላ ለምን ፈለግን? ችግራችን ማጣት ሳይሆን ያሉንን አለማክበር ነው ቢባል ትክክል ይመስለኛል።

የካቶሊክን ጳጳሳት እያደነቀ በመናገር፤ 'ፖፑ ካለ አለ ነው' ብሏል። እርግጥ ነው፤ ፖፑ ካለ አዎን አለ ነው። ግን ስንት ፖፖች (ጳጳሳት) ናቸው ስንት የተሳሳተ ነገር ብለው፤ 'ጳጳሱ ብለዋል' ተብሎ በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ሕግ ሆኖ የቀረው? ይህ ከጳጳስ የሚወጣው ቃል በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፤ 'ex-cathedra' ይባላል፤ 'ከመንበሩ የወጣ' ማለት ነው። ከርማው ጳጳስ መንበር ከወጣ ምንም ስሕተት የለበትም፤ የጸና ነው፤ አይወድቅም ብለው

ያምኑታል፤ ይቀበሉታል። ይህ ከመንበር የወጣ ድንጋጌ የቆየ ቢሆንም እንደ ድንጋጌ የተጀመረው በፒዮስ 9ኛ በፈረንጆች በ1870 ነው። ከዚያ ወዲህ በየጊዜው የተለያዩ ድንጋጌዎች ወጥተዋል፤ ለምሳሌ፡ በ1950 ጳጳስ ፒዮስ 12ኛ ከመንበሩ በወጣ ቃል፡ 'የኢየሱስ እናት ማርያም ከሞቷ በኋላ ከሙታን ተነሥታ ወደ ሰማይ አርጋለች' አለ፤ ተብሎም ታወጀ። እና ይህ የማይገሰስ ሕግ ሆነ። ለምን? ከመንበር የወጣ ቃል ስለሆነ።

ይህቺ፡ 'ፖፑ ካለ አለ ነው' የምትለው ቃል በአድናቆት መነገሯ ኋላ ከሚያነሣት ጉዳይ ጋር ግንኙነት አላት። ዶ/ር ወዳጄህ የተሳሳተው ጉዳይ ሰዎችን በራሱ ሚዛን መዘናግጥ ማጣቱ ነው። አልፈለገም እንጂ አልጠፋም። ሰዎችን እንደ ሰዎች አለመቁጠራችን ነው ችግራችን። በየአጥቢያው አሉ የእግዚአብሔር ሰዎች፤ እነዚህ ሰዎች ኮሳሳዎች፤ ግን ታማኞች፤ አዳፋ ልብስ የለበሱ፤ ሕሊናቸው ግን ንጹሕ፤ ጮሊዎች ያይደሉ፤ ግን ቅዱሳን ናቸው፤ ሽንገላ የለባቸውም። ሰዎችን ለመመዘን ደግሞ የቢሮአቸውን መጠን፤ የሥልጣናቸውን ግዝፈት፤ ኮቴያቸው የረገጠው አገር ቁጥር፤ ከስማቸው በፊት ያለውን የማዕረግ ብዛት፤ እነዚህ መሳይ ነገሮች መፈለግ የለብንም። በእውነቱ ከአጥቢያችንም ሌላ ስፍራ መሄድ የለብንም። ቀጭን ልብስ የለበሱ ሰዎች ፍለጋ ካልወጣን በቀር ሰዎችስ አሉን፤ እግዚአብሔር ከቶም ሰዎች አጥቶ አያውቅም።

የአፈታት ስሕተቶች / እንደፈለጉ መፍታት

ዶ/ር ዘበነም ፕሮቴስታንቶች መጽሐፍ ቅዱሳቸውን እንደፈለጉ የሚተረጉሙና ስለዚህም የስሕተት መፍለቂያ እንደሆኑ ተናግረዋል። 'መጽሐፍ ቅዱስን እንደፈለግህ መተርጎም ትችላለህ' የሚለውን አስተሳሰብ? ከግምቱ በቀር ከየት እንዳገኘው አልተናገረም። እዚህ ላይ ሁለት ጉልህ ነጥቦችን ማስተዋል ይፈለጋል። 1ኛ፡ በአጠቃላይ ሲታይ ወንጌላውያን አማኞች ቃሉን አንባቢዎች ናቸው። ሄደው መጽሐፉን ስሙና ተሳልመው፡ በተስኪያን ግድግዳ ላይ የተሳለ ስዕል ብቻ አይተው አይመጡም። ይህ መጽሐፍ ቅዱስ ይገኝ ባልነበረበትና ሕዝቡም ማንበብ በማይችልበት ዘመን ይደረግ የነበረ ጥንታዊ ልማድ እስከዛሬ መቆየቱ ይገርማል። ወንጌላውያን አማኞች መጽሐፍ ቅዱስ እቤታቸው ካለ ያነበቡታል እንጂ ቅዠት እንዲያርቅላቸው ብለው ተንተርሰውት አይተኙም። አንባቢዎችና ቃሉን በርባሪዎች የተለያዩ መረዳት ቢኖራቸው አያስደንቅም። ስለ ስነ አፈታት ሲማሩ ደግሞ ንባባቸው በመልካም አፈታት የተገራ ይሆናል። ይህ እስኪሆን የአፈታት ችግር ሊኖር ይችላል? በትክክል ሊኖር ይችላል።

2ኛው ነጥብ ሰው የፈታውን ወይም የተረጎመውን አተረጓጎም መርምረውና ጠይቀው ይረድዳሉ እንጂ በግዴታ አይቀበሉም። 'ጳጳሱ ካለ አለ ነው' እየተባለ እንደሚፈጠረው ያሉ ስሕተቶች ተቀባዮች ስላልሆኑ ይህ ሊነቀፍ የተገባ አይደለም። እንደፈለጉ

የሚተረጉሙ አሉ? ይኖራሉ? ይህ በየትም፡ በአርቶዶክስም ይደረግ የለም እንዴ? ይህ ባይደረግ ኖሮማ ይህ ሁሉ ስሕተት፡ ሰው ሠራሽ ጉድ፡ ታቦት፡ ፍታት፡ ተዝካር፡ ጊዜ ወሊድ፡ ድኅረ ወሊድ፡ ድንግል፡ የጸጋ ስግደት፡ የስዕል ስግደት፡ ሌሎችም፤ ከየት መጡ? ሰዎች እንደፈለጉ ስለሚተረጉሙ እኮ ነው።

ዶ/ር ዘበነ በአጭር የቪዲዮ ስርጭቱ ውስጥ አንኳ፡ 'ገብርኤል ሰገድ፡ ኤልሳቤጥ ሰገደች፡ መጥምቁ የሐንስ ሰገደ' ብሎ ያልተጻፈ ነገር ተናግሮ ነበር። ይህ ሰገዱ የሚል ቃል አልተጻፈም? ታዲያ ከየት መጣ? ከዚህ በፊት ሌሎች እንደዚያ ብለው ስለነገሩት ሳይመረምር ስለተቀበለ ያንን መድገሙ ነው። ተምሮ፡ ዶክተር ተብሎ እንኳ ቃሉ እንደ ቃሉ አይመረምርም።

አፈታትን ወይም አተረጓጎምን በተመለከተ ቃሉ ግን የሚለውን ስሙ፤ ይህን በመጀመሪያ እወቁ፤ በመጽሐፍ ያለውን ትንቢት ሁሉ ማንም ለገዛ ራሱ ሊተረጎም አልተፈቀደም፤ 2ጴጥ. 1፡20። ዶ/ር ዘበነ ያላቸው ፌሚስት ስነ መለኮትና ሌሎችም አሉ? አዎን አሉ። ልክ ናቸው? አይደሉም። ልክ እንደ ታቦቱና እንደ ፍታቱ ልክ አይደሉም። ስለዚህ ምን መሆን አለበት? ወደ ስሜታችን ሳይሆን ወደ ቃሉ መመለስ። በብልሃት ወደተፈጠረ ተረት ሳይሆን ወደ ቃሉ መመለስ።

ዶ/ር ዘበነ እንደፈለጉ ከመፍታት ጋር አያይዞ፡ 'አሜሪካውያን አንቺ የምንለው ስለሌለን። እግዚአብሔርን አንቺ እንበል አሉ'፤ አለ። ይህ ጥምዘዛ፡ 'እኛ አንቺ የምንላት አምላክ አለችን' ለማለት ነው? ይመስላል። ከላይ እንዳልኩት ነው፤ እንደፈለጉ ለማስተማር የሚገባቸው ሰዎች እዚህም፡ እዚያም፡ የትም አሉ። ልክ ናቸው? አሁንም መጠየቅ ያለብን፡ 'ቃሉ ይላል?' ብለን ነው። ቃሉ እግዚአብሔርን አንቺ ይላል? አይልም፤ ስለዚህ አይባልም። ቃሉ ማርያምን እመቤት ይላል? አይልም ስለዚህ መባል የለበትም።

ዶ/ር ዘበነ፡ 'ግብረ ሰዶም በአብዛኛው በፕሮቴስታንት ቤ/ክ የተደገፈ ነው? እንደፈለጉ ስለሚተረጉሙ' ብሏል። ዶ/ር ዘበነ ለጥቂት ዓመታት አሜሪካ ስለኖረ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናትን ጠንቅቆ ያወቀ እንደሆነ ገምቷል። ስሕተት። ጋዜጣ ማንበብ እና የአብያተ ክርስቲያናትን አቋም ማንበብ የተለያዩ ነገሮች ናቸው። በዚህ ጉዳይ የተለያዩ የተከፈሉ ቤተ ክርስቲያኖች አሉ? አዎን አሉ። መከፈሉ ራሱ የሚያሳየን እኮ ግብረ ሰዶምን መቀበላቸውን ሳይሆን አለመቀበላቸውን ነው። 'ይህ ግብረ ሰዶማዊነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም እና ውጤልን' ይባላል፤ ይወጣሉ። ወይም፡ 'ይህ ግብረ ሰዶማዊነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለምና እንወጣለን' ይባላል፤ ይወጣሉ፤ ይከፈላሉ። 'ፕሮቴስታንቶች ቃሉን እንደፈለጉ ስለሚፈቱ . . .' ማለት ግን ከተራ ውንጀላ አያልፍም። ክርስቶስን የማያውቁ ሰዎች በሚኖሩበት ቦታ ሁሌም ሥጋዊና አጋንንታዊ ነገሮች ይደረጋሉ።

ግብረ ሰዶም ይደረጋል፤ ጣዖት ይመለከዳል፤ ለስዕል ይሰገዳል፤ ሌላም ሌላም ይደረጋል።

ዶ/ር ወዳጄነህ በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ በተለያዩ አጥቢያዎች ማዕቀፍ ውስጥ ሆኖ ሲያገለግል ቢቆይም እንኳ መሪና ሙሉ ጊዜ የሰጠ መጋቢ ሆኖ አያውቅም። በአገር ውስጥ ብቻ ሳይሆን በውጪ አገሮች በሚገኙ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናትም እየተጋበዘ አገልግሎቱን ይህ አገልግሎቱ ታዲያ ወካይ አያደርገውም። ከላይ በጻፍኩት የቃሉ አፈታት አካሄድ ከሄድን መጋቢና መሪ እንኳን ቢሆን፤ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' ለተሰኘ ውዥንብር ወካይ አያደርገውም።

በቃለ ምልልሱ ላይ ግን ወንጌላውያን አማኞችን ለማሳጣት፤ ለማውገዝ፤ ለማስነቀፍ፤ ተሰናድቶ የወጣ ይመስላል። ይህ ሰው ምሬትና የሆድ ብሶት የተደባለቁበት ልምምድ ውስጥ ገብቶ ሊሆን ይችላል። ወንጌላውያን አማኞችን እንዲታዘባቸው ያደረገው ሐሰተኛ ነቢያት በላዩ የደፉበት ክፋትም ሊሆን ይችላል። በዚህ ውስጥ ግን እየዞረ፤ እየተጋበዘ ባስተማረበት ዘመናት አሁን ወንጌላዊውን ክርስትና የሚወቅስባቸውን ነገሮች ባለማስተማሩ ራሱን መውቀስ ነበረበት። ይህን ሲያደርግ አልታየም።

ተሳዳቢዎችና ተራጋሚዎች

ወንጌላውያን አማኞች በእጅጉ ከተከፋፉበትና ከተወገዙበት ጉዳዮች አንዱ፤ 'ወንጌላውያን አማኞች የኦርቶዶክስን ሃይማኖት እየሰደቡ፤ እየረገሙ ነው የወጡት' ተብሎ ከጠያቂዋ ጋዜጠኛ ጋር ተጋግዘው የተሰነዘረው አሳብ የተስማማበት ምላሽ ነው። ይህ ፈጽሞ ታሪክን ያላገናዘበ አባባል ነው። ወንጌላውያን አማኞች እና አብያተ ክርስቲያናት በኢትዮጵያ ከመቶ ዓመት የዘለለ የሩቅ ታሪክ የለንም። የአፄ ቴዎድሮስ እስረኞች የወንጌል ሥራ ከተቆጠረ ቤተ ክርስቲያን ባይኖርም አማኞች ነበሩና 150 ዓመት ሊመዘገብ ይችላል። ከዚያ ያለፈ መከራ የጠገቡት ደቂቀ እስጢፋኖስ ከተቆጠሩ መቶዎች ሊባል ይታሰብ ይሆናል።

ወንጌል ተሰብኮላቸው ክርስቶስን ያመኑ ክርስቲያኖች ከኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲወጡ እየረገሙና እየሰደቡ አልወጡም። ወንጌል መርገምና መስደብን አያስተምርም። የኢትዮጵያ ወንጌላውያን አማኞች ታሪክ የሚነግረን እየተራገሙና እየተሳደቡ ሲወጡ ሳይሆን እየተረገሙና መከራ እየተቀበሉ ነው ሲወጡ ነው። ከቀድሞዎቹ ከደቀ እስጢፋኖስና ደቀ አኅው ጀምሮ እስከ ጎንደር አድጼንቲስቶች፤ እስከ አለቃ ታዩ፤ ከእምኩሉ እስከ ሲቡ መካነ የሱስ አማኞች፤ ከነቶማስ ላምቤ ቃለ ሕይወት እስከ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን፤ እስከ መጥምቃውያን ቤተ ክርስቲያን፤ መሠረተ ክርስቶስን እስከጆመሩት እስከ ሜኖናይት የወንጌል ሐዋርያት፤

እስከ ወንጌል አማኞች አንድነት ማኅበር እየተሳደቡና እየተራገሙ አልወጡም።

መቼም ነፍስ ያለ እውቀት ስትሆን ጥሩ አይደለም እንደሚል ምሳ. 19፥2 አለማወቅ ይጎዳናል። ክፉ ታሪክን መርሳት ክፉ ታሪክን ያስደግማል። ታሪክን እንደ ታሪክ እንኳን ማወቅ አለብን። ያንን መርሳት አሳዛኝም አሳፋሪ ነው። ከታች በግርጌ ማስታወሻ ላይ ያስቀመጥኳቸው ጥቂት መጽሐፎች የሚነግሩን እየተራገምን መውጣታችንን ሳይሆን መከራ መቀበል የታሪካችን ክፍል መሆኑን ለማሳየት ያህል እንደ አብነት ሊታዩ የሚችሉ ሥራዎች ናቸው። የታተሙትን መጻሕፍት ማግኘት የማትችሉ ከድረ ገጹ ልታገኙቸው ትችላላችሁ፤ ተመልከቷቸው።¹

ይልቁንም በተቃራኒው ወንጌል በርቶላቸው የወጡትን፤ ጸረ ማርያም፤ የእመቤታችን ጠላቶች፤ መናፍቃን፤ ድመት አርደው የሚበሉ፤ በር ዘግተው የሚያመነዝሩ፤ በጣሪያ ገንዘብ የሚበትኑ፤ የሰልባጅና ውራጅ ተገዢዎች፤ የሰንዴ ተሰፋሪዎች፤ የፈረንጅ አሽከሮች፤ መጤዎች፤ (መጤ የምትባለዋን ቃል ሳስብ ሁሉም ይደንቀኛል፤ የሁላችንም ሃይማኖት መጤ እንደሆነ ረስተው፤ አገር በቀል ክርስትናና ኢትዮጵያ ውስጥ የተፈጠረ ሃይማኖት ያለ ይመስል ሲመጸደቁ እገረማለሁ።) መጤዎች እየተባሉ፤ ከቀዬ እየተባረሩ፤ ከዕድር እየተፋቁ፤ ክርስት እየተፈናቀሉ፤ ልጆች በወላጆች እየተካዱ፤ ሙታን መቀበሪያ እያጡ፤ በውሻ መቃብር እየተቀበሩ፤ የተቀበሩት እንኳ ከመሬት እየወጡ እየተቃጠሉ፤ ለአውሬ እየተሰጡ፤ ስንት እየሆኑ፤ ስንት መከራ እየተቀበሉ ነው የወጡት። ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ከአፋቸው ስድብ እንዳይወጣ

¹ <http://www.good-amharic-books.com/library?id=679>
(ደቂቀ እስጢፋኖስ)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=330>
(የአቡነ እስጢፋኖስ የደሙ ድምጽ)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=394>
(ኢትዮጲስ 1ኛ)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=395>
(ኢትዮጲስ 2ኛ)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=34>
(በመከራ ውስጥ ያበባች ቤተ ክርስቲያን)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=251>
(ኤሎሄ እና ሃሌሉያ)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=665>
(በዚያን ጊዜ)
<http://www.good-amharic-books.com/library?id=827>
(የሰማዕታት ታሪክ በሶዶ)
ጊድለ አቡነ እስጢፋኖስ ዘጉንዳጉንዶ፤ ፲፱፻፺፯ ዓ. ም. አሳታሚ፤ መምህር ወማኅበር ዘጉንዳጉንዶ ደብረ ገሪዛን።

የተነገራቸውን የሚያውቁ ሰዎች ናቸውና እየተራገሙና እየተሳደቡ ወጡ ማለት የሚያስተዛዝብ ውሸት ነው።

የተሳደቡ ተራ ሰዎች ይኖራሉ? ስድብን እንደምንተረጉምበት ትርጉም አይጠፋም፤ ለአፋቸው ዘበኛ የሌላቸው ሰዎች ዱርም ነበሩ፤ ወደፊትም ይኖራሉ። እዚህም እዚያም ሌላምጋ አሉ። ግን እነዚህ ወንጌላውያን አማኞችን የማይወክሉ፤ ቃሉን ያላወቁ፤ ነጠላ ተሳዳቢ ሰዎች ናቸው። ወንጌላውያን አማኞች በጥቅሉ ተሳዳቢ፤ አቃላይ፤ አዋራጅ፤ ረጋሚ፤ ዘላፊ፤ መደረጋቸው ፈጽሞ ፍትሐዊ አይደለም። 'ማናትና ነው ማርያም? ምንድናቸው መለክት?' የሚሉ ሰዎች ቃሉን ያላወቁ ሰዎች ናቸው።

ጸሎት የማያውቁ፤ ጾም የማያውቁ

ዶ/ር ዘበነ በንቀትና በማጥላላት፤ 'ፕሮቴስታንቶች ጸሎት የት ያውቁና? መጋቢው እንደፈለገ አይደል የሚጸልየው? ጾም የት ያውቃሉ?' ብሏል። መጋቢው መጸለዩ ይህ ጸሎት አያውቁም ለማለት ካስደፈረው ራሱን የጸሎት አጋፋሪ፤ ጸሎትን ወደ አግዚአብሔር የሚያደርስ ፍጡር አድርጎ ቆጥሮአል ማለት ነው። ወይም ራሱን እንደ አምላክ አድርጎ እያየ ነው። ጸሎት አያውቁም ለማለት እኮ ይህ ሰው እልፍኞችንን ማወቅ አለበት። ጦም እንደምናውቅና እንደማናውቅ ለማወቅ ልባችንን ማወቅ አለበት። ወይስ እንደ ግብዣ በመንገድ ማእዘን መጸለይ አለባችሁ ማለቱ ነው? የዐርብ፤ የሮብ፤ ጾም ነጭ፤ ጾም ፍልሰታ፤ ምንትስ ብላችሁ ማወጅ አለባችሁ ማለቱ ነው? ወይስ የተጻፈና የተሸመደ ጸሎት፤ እንደ ውዳሴ ማርያም፤ መልክዓ ሚካኤል፤ ዘስኔ ጎልጎታ ያሉትን ሌሎች የጸለዩትን እንድንደግም ነው የተፈለገው? ይህ እኮ ድግምት ነው። የሌላውን ጸሎት ሽምድ መጸለይ ድግምት ነው።

ጸሎት እኮ፤ ጸሎት recycle አይደረግም። መጋቢው እንደወደደ መጸለዩ እኮ የግንኙነት ምልክት ነው። የሃይማኖትና የግንኙነት ልዩነት እዚህ ላይ ነው። በሃይማኖት የታሰሩ፤ የተጠፈሩ፤ የተሸመደ ጸሎት የሚጸልዩ፤ የሚደግሙ፤ ጸሎት recycle የሚያደርጉ ሰዎች ይህ አይገባቸውም። የተጻፈ ጸሎት የሚደግሙት ሃይማኖት እንጂ ግንኙነት ስለሌላቸው ነው። ዶ/ር ዘበነ ከዚህ ጌታ ጋር በሃይማኖት ሳይሆን፤ በሥርዓት፤ በወግ ሳይሆን፤ በልማድ ሳይሆን በግንኙነት፤ በአባትና ልጅ ግንኙነት ተገናኝቶ ያልተጻፈ፤ ያልተሸመደ ጸሎት የሚያውቅ ቢሆን ይህን አይም ነበር። ልጅ ሆኖ፤ የልጅነትን መንፈስ ተቀብሎ እግዚአብሔርን እንደ አባት የሚያናግረው ካልሆነ በቀር ያልተሸመደ፤ ያልተለማመዱት የግንኙነት ጸሎት ሊገባው አይችልም። ለመዝለፍ መናገር ይቻላል፤ ነገር ግን ሰው ስለማያውቀው ነገር የሰውን እልፍኝና ልብ እንደሚያውቅ አዋቂ መስሎ መናገር ያሳፍራል።

ማቴ. 6፥6 አንተ ግን ስትጸልይ፤ ወደ እልፍኝህ ግባ መዝጊያህንም ዘግተህ በሰው ላለው አባትህ ጸልይ፤ በሰው የሚያይ አባትህም በግልጽ ይከፍልሃል። አይደል የሚለው? ማቴ. 6፥17-18 አንተ ግን ስትጠም፤ በሰው ላለው አባትህ እንጂ እንደ ጦመኛ ለሰዎች እንዳትታይ ራስህን ተቀባ ፊትህንም ታጠብ፤ በሰው የሚያይ አባትህም በግልጽ ይከፍልሃል። አይደለም የሚለው?

ዶ/ር ወዳጄኑህ እና ሐሰተኛ ነቢያት

ሐሰተኛ ነቢያትን በመውቀስ ተናግሮአል። ይህ መልካም ነው። በወንጌላውያን አማኞች ስም ሐሰተኛ ነቢያት መፍላታቸው እውነት ነው። በእነዚህ ሐሳውያን ላይ ወንጌላውያኑ አማኞችም፤ በተለይ የምካቴ ክርስትና አገልጋዮችም እየገለጡት ነው። በእውነቱ የአገራችን ሐሰተኛ ነቢያት በዚህ ዘመን የማያደርጉት ነገር የለም። ገናም ክፉዎች አራዊት መሆናቸውን፤ ገንዘብ ወዳድ መሆናቸው፤ ትዳርንም ቤተ ክርስቲያንንም ማፍረሳቸውም ይቀጥላል፤ እስከመቼ እንደሆነ ባናውቅም ይቀጥላል። አስጠንቃቂዎችም መናገራቸውን ይቀጥላሉ።

መስተዋል ያለበት እውነት ግን እነዚህ ሰዎች ሐሰተኛ ነቢያት መሆናቸውንና ወንጌላዊውን እምነት እና መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ትምህርት እንደማይወክሉ የሚነገረው ችግር በላያችን ሲፈጥሩ መሆን የለበትም። ዶ/ር ወዳጄኑህ ስለ ሐሰተኛ ነቢያት ሐሰተኛነት እነዚህን ነገሮች የተናገረው እንደመጣለት ባይሆን ሽሽትም ማሳደድም አብሮ የተቀላቀለበት አነጋገር ነው። በእነዚህ ሐሰተኛ ነቢያት ላይ ሲናገር ደፈር ሰቀቅ፤ ፈራ ተባ እያለም ነው። በሐሰተኛ ነቢያት ጉዳይ ላይ አለመናገር መምረጡ የግልና የራስ ምርጫ ነው። በግልጽ ሊናገረው ፈልጎ የሸፋፈነውና ያደበሰበሰው ነገር መኖሩ ነው ፈራ ተባ አለ የሚያስኘው። ሐሰተኛ ነቢያትን መንቀስና መለየትን በተመለከተ በአንድ ወገን ውስጣቸውንና ምስጢራቸውን አዋቂ መስሎ በሌላ በኩል ግን ማንነታቸውን ለመደበቅ መሸሽ ጥበብ ይመስል ይሆናል፤ ግን አይደለም።

አውቃለሁ ግን ስም አልጠራም

ሐሰተኛ ነቢያትን በአንድ በኩል በዝምታ በማለፍ በሌላ በኩል፤ 'እነማን በምን መንፈስ እንደሚሠሩ አውቃለሁ፤ እነማን በሕንድ መንፈስ፤ በዘንዶው መንፈስ፤ በሌዋታን መንፈስ እንደሚሠሩ አውቃለሁ' በማለት መልሶ አልናገርም ማለት የራስን አዋቂነት ማስታወቂያ ተናግሮ ለመንጋው ግን ደንታቢስ መሆን ነው። በእርግጥ ጉዳዩ ይኸው ነው። አስጠንቃቂ መምሰልና ነገር ግን፤ አስጠንቃቂ አለመሆን አደገኛ አካሄድ ነው። በተለይ በምካቴ እምነት አካባቢ ለምንለፋ ሰዎች፤ 'ማን በምን መንፈስ እንደሚሠራ

አውቃለሁ፤ ግን ስም አልጠራም፤ ማለት፡ 'የትኛው ጠርሙስ መርዝ መሆኑን አውቃለሁ፤ ፈንጂው የትጋ እንደተቀበረ አውቃለሁ፤ ግን አልናገርም' እንደማለት ነው። አለመናገር አያስመስግንም።

ስም አልጠራም ያለው ስም መጥራት በሕግ ያስጠይቃል ብሎ ነው። አውቆ አለመግለጥም እኮ ያስጠይቃል። ይልቁንም በሕግ ከሄድን ስም መጥራት ያስከስሳል ብሎ ፈርቶ እንደተወደደው መተውሳይሆን ሰዎች ለአደጋ ሲጋለጡ አይቶ ዝም ማለት የወንጀል ተባባሪ መሆን ነው። በእርግጥ ያስጠይቃል። በእውነቱ፤ ማን በምን መንፈስ እንደሚሠራ የሚያውቅ አንድ እግዚአብሔር ብቻ ነው። 1ቆሮ. 2፡11 በእርሱ ውስጥ ካለው ከሰው መንፈስ በቀር ለሰው ያለውን የሚያውቅ ሰው ማን ነው? ይላል። ሐሰተኛ ነቢያትና አስተማሪዎችን የምናውቅበት ግልጽ መንገድ በቃሉ ተነግሮናል። በፍሬያቸው እናውቃቸዋለን፤ ማቴ. 7፡16-20። በትምህርታቸውም እናውቃቸዋለን፤ 1ጢሞ. 4፡1-2፤ 6፡3፤ 2፡10።

ቢሆንም፤ ከምካቱ ክርስትና አንጻር ሲታይ፤ 'አውቃለሁ ግን አልናገርም' ማለቱ ብቻውን ያጠያይቃልም፤ ያስጠይቃልም። ምክንያቱም ከዚህ አባባሉ ስለ እርሱ አንድ ነገር አውቀናል፤ ያም እነማን በማን መንፈስ እንደሚሠሩ እንደሚያውቅ፤ ምስጢር የተገለጠለት፤ የመናፍቅትን አሠራር መንጥሮ የተረዳ ሰው መሆኑን፤ የሰውን መንፈስ እንደ እግዚአብሔር እንደሚያውቅ አውቀናል። ይህ ባርኔጣችንን እንድናነሣለት የሚያደርግ ጉዳይ ነው። ደግሞም ሊያስጠነቅቀን ስላልፈቀደ ለክርስቶስ አካል ግድ እንደሌለው፤ ሐሰተኞች ነቢያት ጉድፍ ቢያበሉን፤ መርዝ መርዝ ቢያጠጡን ደንታ ቢስ እንደሆነ አውቀናል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነው የዶ/ር ወዳጄኒህ እና የዶር ዘበነ ነገረ ማርያም

በእነዚህ ሁለት ሰዎች ነገረ ማርያም (Mariology) ትውፊታዊ እንጂ መጽሐፍ ያልሆነ ነገረ መርያም ነው። ነገረ ማርያምን በተመለከተ በቃለ ምልልሱ የተወሳው የማርያም ታላቅ አእምሮ [The Great Mind of Mary] የተሰኘው የዶ/ር ወዳጄኒህ መጽሐፍ በ2005 የታተመ መጽሐፍ ነው። የማርያም ታላቅ አእምሮ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ታላቅ አእምሮ እንዳላት ከተነገረላት አቢግያ በተወሰደ ቃል ርእሱ የተቀናበረና ያቺኛዋ፤ ታላቅ አእምሮ እንዳላት የተነገረላት አቢግያ ምንም ያልተባለላት፤ በአፍቅሮተ ማርያም እና አምልኮተ ማርያም ከተያዙት መካከል አድናቂዎች ለመሳብ የተጻፈ መሆኑ የሚያሳብቅ መጽሐፍ ነው። ከመጽሐፉ መታተም ይልቅ ከቃለ ምልልሱ በኋላ እንደ ዶ/ር ዘበነ ለማ ያሉት አርቶዶክሳውያን እንዘፍ ብለው ነው የወደቁበት።

ይህ የነገረ ማርያም ጉዳይ አማላጃችን ናት፤ እመቤታችን ናት፤ ቤዛችን ናት ለሚሉ ለአርቶዶክሳውያን እና ካቶሊካውያን ዋና ነገር ሊሆን ይችላል። ለኛ ለወንጌላውያን ክርስቲያኖች ማርያም እነዚህን ነገሮች ስላልሆነች ይህ አነጋጋሪ ነገር አይደለም። ማርያምና መላእክት ለድኅነታችን የሚጨምሩት ፋይዳ የለም። መዳናችን ከክርስቶስ ብቻ ጋር የተቆራኘ፤ በመስቀሉ ላይ የተፈጸመ የተጠናቀቀ ነው። ለመዳን የምናደርገው አንድና አንድ ብቻ ነገር 'ተፈጸመ' ብሎ በመስቀል ላይ የተናገረውን ያንን የተፈጸመ ሥራ የፈጸመውን ጌታ አሜን ብሎ መቀበል ብቻ ነው። ቃሉም፤ ለተቀበለት ሁሉ ግን፤ በሰሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው፤ ይላል፤ ዮሐ. 1፡12።

ውሸትን ውሸት ለማለት ከፈራን እውነትን እውነት አንልም።

ዶ/ር ዘበነ ለማ፤ የዶ/ር ወዳጄኒህን የነገረ ማርያም አዋጅ ተከትሎ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' የሚል ከልክ በላይ የሚጮኽ ርእስ የሰጠውን የተዛባና የሐሰት ፕሮፓጋንዳ የተነዛበት ቪዲዮ አቅርቦ፤ ውሸት ለጥፎ፤ ይህንኑ ጉዳይ አንሥቶ አማስሎታል። ያ ዝግጅት ከርእሱ ጀምሮ ቅጮታም ነው። ይህንን የቪዲዮ ስርጭት ውሸት ያልኩት ውሸት ስለሆነ ነው። ከርእሱ ጀምሮ ውሸት ነው። የዩኒቨርሲቲ ትምህርቴ ቋንቋና ስነ ጽሑፍ ሆኖ ጋዜጠኝነትም አለበት። የAdvanced Journalism አስተማሪያችን አንዴ ስለ ጽሑፍ ርእስ ሲያስተምረን፤ 'ርእሳችሁ ያለልክ ከተጋነነ ጽሑፋችሁ ውሸታም፤ እናንተም ውሸታዎች ትባላላችሁ፤ ትሆናላችሁም' ብሎን ነበር። አንዳንድ ውሸቶች ተናጋሪዎቹ ከረባት ስላሰሩ፤ ቆብ ስለጫኑ፤ ቀሚስ ስለለበሱ፤ ውሸቶቹ ተአማኒ ሆነው ይወስዳሉ። ሰዎቹ ግብዛች ሆነው እያለ ታማኞች ተደርገው ስለሚቆጠሩ ውሸቶቻቸው ስልቅጥ ተደርገው ይወዋጣሉ። ዶ/ር ዘበነ ዶክተር የተሰኘበትን ማዕረግ የተቀዳጀው በርካታ የthesis እና essay ወረቀቶች አቅርቦ መሆን አለበት። አስተማሪዎቹን በእንዲህ ያሉ ርእሶችና የተጭበረበሩ ጽሑፎች እየሸነገለ ተምሮ እንዳይሆን እስጋለሁ።

የዶ/ር ዘበነ፤ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' ስርጭት ውሸት ነው። ውሸትነቱን የሚገልጡ 3 ነጥቦች እነሆ፤ 1ኛ፤ 'እኔ ፕሮቴስታንት አይደለሁም' እያለ የሚከላከል ሰው ስለ ማርያም ተናገረ የሚባለው መነሻ መሠረተቢስ ነው። ትኩረትና አድናቆት ለመሳብ ተብሎ ብቻ ካልሆነ በቀር ፕሮቴስታንት ያልሆነ ሰው ማርያምን እመቤቴ ቢላት ምኑም ድንቅ አይደለም።

2ኛው ነጥብ ይህ ሰው አርቶዶክስም አይደለምና ዶ/ር ዘበነ እንዲህ ያስፈነድቀው ነገር የሚያስፈነድቅ አይደለም። አርቶዶክሶች እዚህ ሰፈር ለሌለ፤ እነርሱ ዘንድም ለሌለ፤ ላለጠመቁት፤ የክርስትና ስም

ላላወጡለት፡ ማተብ ላላሰሩለት፡ ቆብ ላልደፉለት ሰው ጮቤ መርገጥና እንደ ብርቅዬ ማየታቸው ቅጥ ያጣ ነገር ነው።

3ኛ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' ነው የተባለው። ኢትዮጵያ ውስጥ ወንጌላውያን አማኞች ወደ 20 ሚሊዮን ናቸውና ርእሱ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ወይም ቢያንስ በመቶ ሺህ ካልሆነም በ10 ሺህ የሚቆጠሩ ማርያምን የተቀበሉ ያስመስላል። 'ስንት ፕሮቴስታንቶች?' ቢባል ግን መልሱ፡ 'አንድ፤ እርሱም ፕሮቴስታንት ያልሆነ ሰው' የሚል ነው። አሳፋሪ ርእስ ነው። እነማን ወደ ማርያም አማላጅነትና እመቤትነት ዘወር እንዳሉ በማስረጃ ደግፎ ባላቀረበው ጉዳይ የሚሰሙትን ሰዎች በበረታቸው ውስጥ ለመጠበቅ በሚያመች በውሸት አቀራረቡ ግን ለማሳት የተደረገ ሙከራ ነው።

ዶ/ር ወዳጄኒህ በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ያገለግል በነበረባቸው ዓመታት በተለያዩ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ነበረ፤ በዚያ ሁሉ ውስጥ ተጋባዥ ሰባኪ እንጂ በአንድም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሪም፡ መጋቢም አልነበረም። እንኳን አሁን ፕሮቴስታንት አይደለሁም ብሎ በገዛ አፉ እየመሰከረ ይቅርና፤ ያኔ ተጋባዥ አገልጋይ በነበረበት ጊዜም ማርያምን እመቤቱ ቢል ሰፊውን ወንጌላዊ አማኝ ሊወክል ከቶም አይችልም። እርግጠኛ በመሆን እናገራለሁ፤ ከነበረባቸው ቤተ ክርስቲያኖች ውስጥ አንድዋም ይህንን የተሳሳተ ትምህርቱን እጋራለሁ የምትል አትኖርም። በዶ/ር ዘበነ ግምት፡ 'መሪ ከመጣ ጉባኤ መጣ' ነው። እኛጋ ግን እንዲህ አይደለም፤ ጳጳስ የለንም እንጂ ቢኖረን እንኳ ያ ጳጳስ ቢሳሳት ጉባኤው አብሮ ተፈንቅሎ አይሄድም። ጳጳሳት እንደሚሳሳቱ ደግሞ ታሪክ አሳይቶናል። ዶ/ር ወዳጄኒህ የአንድም ጉባኤ መሪ አይደለም እንጂ መሪ እንኳን ቢሆን ኖሮ፤ እርግጥ መሪዎች በተመሪዎች ላይ ተጋቦታዊ ሚና ቢኖራቸውም፤ እርሱ ቢሳሳትና ቢንሸራተት አማኝ ሁሉ ተንሸራተተ ማለት አይደለም።

እንግዲህ፡ በገዛ አንደበቱ እኔ ፕሮቴስታንት አይደለሁም ስላለ ሰው እንዴት ነው ዶ/ር ዘበነ እንዲህ ያለ የእብላት ርእስ ሰጥቶ ሊጽፍ የቻለው? ቢባል፡ መልሱ ግልጽ ነው፤ ለማወናበድና ሐሰትን ለመንዛት ነው። ዶ/ር ዘበነ ዛሬ ጌታን ቢቀበልና ወንጌላዊ አማኝ ቢሆን፤ 'ኦርቶዶክሶች ጌታን ተቀበሉ' ብዬ ቪድዮ ብሠራ፤ ቀጣፊ አልባልም? እባላለሁ። አንድ ሰው ነዋ ጌታን ጌታው ያደረገው። ይህ ደግሞ ላለፉት እጅግ ብዙ ዓመታት በየቀኑና በየሳምንቱ እየሆነ የኖረ ነው። እንደኔ ካሉ ተራ ኦርቶዶክሶች እስከ መነኩሳትና ቀሳውስት ድረስ በየቀኑ ጌታን እየተቀበሉ ኖረዋል? ምንም መለከት አልተነፋም። ዶ/ር ዘበነም ጌታን ቢቀበል በአንድ ኃጢአተኛ ንስሐ መግባት እንደሰታለን እንጂ፤ 'ኦርቶዶክሶች ጌታን ተቀበሉ' የሚል አዋጅ አናስነግርም። እዚህም ልክ እንደዚያው አንድ ሰው ነው ማርያምን እመቤቱ ያደረገው። ለዚያውም ፕሮቴስታንት ያልሆነ ሰው።

በዚያ ስርጭት ውስጥ የታዘብኩት ሌላ ኢምሑራዊ አካሄድ ቃሉን አስተምራለሁ ከሚል ሰው ከቶም የማይጠበቅ ቃሉን የማጣመም፤ ተናግሮ በትክክል ያለመጥቀስ፤ ሲጠቅሱ አወላግዶ መጥቀስ እና የሌለ ነገርን እንዳልለ አድርጎ መጥቀስ ነው።

እንዳልኩት በጌታ አምነን ለዳንን ሰዎች የማርያም ጉዳይ በድነታችን ላይ የሚያመጣው ለውጥ የለም። ድንግል በክልዔ መሆኗም አለመሆኗም ለኛ የሚጨምርብንም የሚያነድልብንም ነገር የለም። አይደለችም የምንለው ደግሞ ፈጥረን አይደለም። ናት ተብሎ አልተጻፈም። ነገረ ማርያምና ነገረ መላእክት ለድነታችን የሚጨምሩት ፋይዳ የለም። መዳናችን ከክርስቶስ ብቻ ጋር የተቆራኘ ነው። በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የጋርዮሽ ታዳጊ ተደርጋ የምትቆጠርበት Co-Redemptrix የሚባል አስተምህሮ ይገኛል። ገና ቀኖና ተደርጎ አልተቀነነም እንጂ ግዙፍ ትምህርት ሆኖ ማርያም ለጌታ ሕይወትን ስለሰጠች የስቃዩና የሞቱም ተካፋይ በመሆኗ ለዓለም ሕዝብ መዳን አብራ ታዳጊ ናት የሚል ትምህርት ነው። ይህ ከቶም መጽሐፍ ቅዱሳዊ ብቻ ሳይሆን ከቃሉ ጋር የተጣላ ትምህርት ነው።

ስለ ነገረ ማርያም ከዚህ በፊት (በ2012) ሦስት ተከታታይ መጣጥፎች አቅርቤአለሁ። የዕዝራ ተከታታዮች አማኝነት ታላቅ። ያ 'ፕሮቴስታንታዊ ጅሃድ' ተብሎ በመምህር ምሕረተኛ አሰራ ለተሰራጨው ሌላ ፕሮፓጋንዳ የሰጠሁት ምላሽ ነው። ከዚያ ምላሽ አንዱ ከግርጌ በተቀመጠው ምንጭ ይገኛል።²

ዶ/ር ወዳጄኒህ በቃለ ምልልሱ ላይ ስለ ስለ ማርያም የተናገራቸው ነገሮች ከቃሉ ሳይሆን ከሌላ ምንጮች ያገኛቸው ናቸው። ለምሳሌ፡ ድንግል በክልዔ የሚባለው ትምህርትም የኦርቶዶክስም የካቶሊክም አስተምህሮ ነው። ይህ ማለት ማርያም ቅድመ ወሊድ፡ ጊዜ ወሊድ እና ድኅረ ወሊድ ድንግል እንደሆነች ነው ኖራ የሞተችው የሚል ትምህርት ነው። በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ያለው የቃሉ ትምህርት ደግሞ ማርያም ጌታን ከመውለዷ በፊት ድንግል መሆኗ እንጂ ከዚያ በኋላ ድንግል ሆና መኖሯ በቃሉ ውስጥ የማይገኝ መሆኑ ነው። እርሱ ግን፡ 'ይህን ትምህርት አልወደውም' ብሏል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮዎችን በመውደድና ባለመውደድ መርጦ መቀበልና መርጦ መጣል ከየት የተገኘ ልማድ ነው? ከወንጌላውያን አማኞች አለመሆኑ የታወቀ ነው። የተቀበልነውን እምነት የከሰተልንን የተጻፈውን መጽሐፍ እንዳልለ እንድንቀበለው እንጂ ለኛ ስሜት የተስማማንን ወስደን ያልተስማማንን ወዲያ እንድንጥል ተብሎ የተጻፈ አይደለም። ይህን እወደዋለሁ

² <http://books.good-amharic-books.com/ezra15.pdf>

እቀበለዋለሁ፤ ይህን አልወደውም እናም አልቀበለውም እንድንል ፈቃድ አልተሰጠንም።

ዶ/ር ወዳጄኒህ የካቶሊኮችን እና የኦርቶዶክሶችን ትኩረት ለመሳብ ብሎ ይህንን ስሕተት ለመደገፍ ትልልቅ የፕሮቴስታንት ሰዎችም ይህን ይቀበላሉ በማለት እነ ሉተርን ጠቅሶአል። ሰዎችን ነው መጥቀስ ያለብን ወይስ ቃሉን ነው? እነዚያ የጠቀሳቸው ሰዎችስ ከቃሉ ማስረጃ አምጥተዋል በእውነት? ቃሉን መርምረን መረዳት ያቃተንን ወይም የከበደንን ነገር ስለከበደን፤ ስላልተረዳነው፤ ስላልጣመንና ስላልወደድነው ቃሉ የሚለውን መሸፈን እና በተፈጠረ ነገር መለወጥ አለብን?

‘ጥንተ አብሶ አልባ’

ሌላው ነጥብ የማርያም ያለ ኃጢአት መወለድ ነው። ‘ፕሮቴስታንቶች እና ኦርቶዶክሶች በዚህ አንድ ናቸው፤ ካቶሊኮች ግን አይደሉም፤’ ብሏል። የራሱ አቋም ግን፤ ከሦስቱም አንዱንም አይደለሁም ስላለና ስላልሆነ አቋሙ አይታወቅም። ሊሆን የሚችለው ይህንንም መቀበል ነው። በካቶሊክ ብቻ ሳይሆን በኦርቶዶክስም የአዳም መርገም ወይም ጥንተ አብሶ የሌለባት መሆኗ ዋና ጉዳይ የሆነ ትምህርት ነው። ዶ/ር ወዳጄኒህ ይህንን አባባሉን ያጠናው አይመስልም። ተአምረ ማርያም በኢአተቤክ ደማቅ ስፍራ አለው። ያ መጽሐፍ የሚነግረን ማርያም ያለ ኃጢአት፤ ያለ መርገም አዳም፤ ያለ ጥንተ አብሶ መወለዱን ነው።³ ይህ ሁሉ ኢየሱስን ኃጢአት የሌለበት ለማስኘት የተደረገ ሰው ሠራሽ የኃጢአት መከላከያ ነው። ስለዚህ ጉዳይ በኦርቶዶክስ ትራኬዎች የአያቄም ወሐና ታሪክ እንዴት እንደሚነገር መስማት ብቻ ይበቃል።

በእውነት የኢአተቤክ ይህን መጽሐፍ እንደ ቅዱስ መጽሐፍ አድርጋ ትቀበለዋለች? መቼም ከተቀበለችው በቂ የሆነ ታሪካዊ ምንጭ ያለው ሆኖ መገኘት አለበት? ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋርም መጋጨት የለበትም። ምክንያቱም ማንም ክርስቲያናዊ መጽሐፍ አስተምህሮአዊ ተደርጎ ከተወሰደ ምንጩ መጽሐፍ ቅዱስ መሆን አለበት። ታሪካዊ ከሆነ ደግሞ ታሪካዊ ብቻ ነውና ሥልጣን ያለው መጽሐፍ መሆን የለበትም። ደግሞም ከዋናው ክርስቲያናዊ መጽሐፍ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ተያይቶ ሊቀበሉት ወይም ሊጥሉት የተፈቀደ መሆን የተገባው ነው። የኢአተቤክ ይህን መጽሐፍ የኔ ብላ ትቀበለው ወይም አትቀበለው እንደሆነም ግልጽ አይደለም። በአንድ ድረ ገጽ ላይ በአንድ ወቅት ያነበብኩት ሁለቱ ሲናዶሶች

(የኢትዮጵያውያን በስደት ያለው የውጪው) ከሚነጋገሩባቸው ነጥቦች አንዱ ይህ መጽሐፍ እንደሆነም ነው።⁴ ዶ/ር ወዳጄኒህ በማርያም ኃጢአት የለሽነት ላይ የሌሎቹን አቋም በገለጠበት ልክ የራሱን አቋምም መግለጥ ነበረበት።

የጌታ ወንድሞች እና ዘላለማዊ ድንግልና

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኢየሱስ ወንድሞች የተናገረው በጣም ግልጽ ነው። ‘ወንድም ሲል ብዙ ዓይነት ወንድሞች አሉና ከነዚያ አንዱን ማለቱ ነው’ ይሉናል። እርግጥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ‘ወንድም’ የሚለው ቃል በስፋት የተጠቀሰ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ወንድሞች የሚለውን ቃል በሰፊው የሥጋ ላልሆኑ ሥጋዊ ዝምድናዎች እና መንፈሳዊ ወንድሞችም ይገለገልበታል፤ ለምሳሌ፡ ዘጸ. 2፡11፤ አሞ. 1፡9፤ ሐዋ. 1፡15፤ 3፡22፤ 17፡14፤ 18፡18፤ 1ቆሮ. 16፡12። እነዚህ የሥጋ ወንድሞች አይደሉም ግን ወንድሞች ተሰኝተዋል።

በወንጌላት ውስጥ የምናገኘው የኢየሱስ ወንድሞች አገላለጥ ግን ከእነዚህ የተለየ መሆናቸው በግልጽ ይታያል። የዘመናችን ሰዎች ዘመዶቹ እንደሆኑ የሚነግሩን እነዚያ የጥንቶቹ፤ ያኔና እዚያ የነበሩት፤ የሚያውቋቸው ሰዎች ዘመዶቹ መሆናቸው ጠፍቶአቸው ነው። ወንድሞቹና እጎቶቹ ብለው በስም እየጠቀሱ፤ ወላጆቻቸውንም በስም እየጠቀሱ የተናገሩት? ከመጽሐፍ ቅዱስ አፈታት ደንቦች አንዱ፤ አንድ ቃል ወይም ሐረግ ስሜት ከሰጠ ሌላ ስሜት ልንፈልግለት አለመገባቱ ነው። ይህ የጸራቢ ልጅ አይደለም? እናቱስ ማርያም ትባል የለም? ወንድሞቹስ ያዕቆብና ዮሳ ስምዖንም ይሁዳም አይደሉም? እጎቶቹስ ሁሉ በእኛ ዘንድ ያሉ አይደሉም? (ማቴ. 13፡55-56) እነዚያ ያኔ የነበሩት፤ እዚያ የነበሩት እጎት እና ወንድሞች ካሉ እኛ ለምን ሌላ ቃልና ትርጉም እንፈልጋለን? በተጻፈው ላይ መጨመርም፤ ሌላ ስሜትና ትርጉም መፈለግም፤ መቀነስና ማጉደልም ትክክል አይደለም።

ማርያም ከበኩር ልጇ ከኢየሱስ በኋላ ሌሎችን ወልዳላች የምንለው ‘የኢየሱስ እናትና ወንድሞችና እጎቶች’ እየተባሉ በአንድነት የተጠቀሱባቸው በርካታ ስፍራዎች፤ ዘጠኝ ያህል ከፍለ ምንባቦች ስለሚገኙ ነው። ካቶሊኮች እነዚህን ወንድሞች የአክስትና አጎት ልጆች ይሏቸዋል። ግን አዲስ ኪዳን በተጻፈበት ቋንቋ ለዚህ የሚሆን ሌላ ቃል አለ። የአጎትና አክስት ልጅ ወይም የአጎትና ወንድም ልጅ በአዲስ ኪዳን ἀνεψιός (አኔፕሲዮስ) የሚል ቃል አለው። ይህ እያለ ἀδελφός (አዴልፎስ) እና ἀδελφή (አዴልፌ) የሚል ቃል መጠቀማቸው የማንነት ገላጭ ነው። እነዚህ ወንድሞችና እጎቶች በኦርቶዶክስ የማርያም እንጀራ ልጆች ወይም የዮሴፍ የቀድሞ ልጆች ተደርገዋል።

³ <http://books.good-amharic-books.com/enoch.pdf>
እንዲሁም ተአምረ ማርያም፤ ተስፋ ገብረ ሥላሴ ዘብሐረ ቡልጋ ማተሚያ ቤት፤ ፲፱፻፺፪ ዓመተ ምሕረት (ባለ 123 ምዕራፍ) አትም።

⁴ <http://www.abaselama.org/2011/11/blog-post.html>

የጌታ ወንድሞች በካቶሊክ ትውፊት የኢየሱስ ወንድሞች የአክስት ወይም አጎት ልጆች ሲደረጉ በኦርቶዶክስ የዮሴፍ የቀድሞ ልጆች ወይም የእንጀራ ልጆች ተደርገዋል። ዶ/ር ወዳጄኤህ ደግሞ እነ ጆን ዌስሊን በመጥቀስ የሌላዋ ማርያም፣ ማለትም፣ ማርያም በሚል ስም የተጠራች በወንጌላት ውስጥ የተጠቀሰች የኢየሱስ እናት የማርያም የአጎት ወይም የአክስት ልጅ እንደሆነች የገመታት ሌላ ሴት ልጆች መሆናቸውን ተናግሮአል። ይህ ግምታዊ ብቻ ሳይሆን የተሸነቀረ አፈታት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ወንድሞች የሚለውን ቃል በሰፊው የሥጋ ላልሆኑ ሥጋዊ ዝምድናዎች እና መንፈሳዊ ወንድሞችም ይገለገልበታል፤ በበርካታ ቦታዎች። (ለምሳሌ፡ ዘጸ. 2፡11፤ አሞ. 1፡9፤ ሐዋ. 1፡15፤ 3፡22፤ 17፡14፤ 18፡18፤ 1ቀሮ. 16፡12። እነዚህ የሥጋ ወንድሞች አይደሉም ግን ወንድሞች ተሰኝተዋል።) በወንጌላት ውስጥ የምናገኘው የኢየሱስ ወንድሞች አገላለጥ ግን ከእነዚህ የተለዩ መሆናቸውን በግልጽ ይታያል። እነዚህ የዘመናችን ሰዎች ዘመዶቹ እንደሆኑ የሚነግሩንን እነዚያ የጥንቶቹ፣ ያኔና እዚያ የነበሩት፣ ዘመዶቹ መሆናቸው ጠፋቸውና ነው ወንድሞቹና እጎቶቹ ብለው በስም እየጠቀሱ፣ ወላጆቻቸውንም በስም እየጠቀሱ የተናገሩት? ይህ የጸራቢ ልጅ አይደለም? እናቱስ ማርያም ትባል የለም? ወንድሞቼስ ያዕቆብና የሳ ስምዎንም ይሁዳም አይደሉም? እጎቶቼስ ሁሉ በእኛ ዘንድ ያሉ አይደሉም? (ማቴ. 13፡55-56) እነዚያ ያኔ የነበሩት፤ እዚያ የነበሩት እጎት እና ወንድሞች ካሉ እኛ ለምን ሌላ ቃልና ትርጉም እንፈልጋለን? በተጻፈው ላይ አንጨምር፤ ከተጻፈውም አናጉድል።

ቃሉ እናቱና ወንድሞቹ ሲል ደግሞ ስለ ሌላኛዋ ማርያም እየተናገረ አለመሆኑ በጣም ግልጽ ነው። ይህ ከተጻፈባቸው 9 የአዲስ ኪዳን ክፍሎች አንዱን ብቻ ብናይ ለእንዲህ ዓይነቱ ሽንቁራም አፈታት በር አይከፍትም። ማቴ. 12፡ 46-50 ገናም ለሕዝቡ ሲናገር፡ እነሆ፡ እናቱና ወንድሞቼ ሊነጋገሩት ፈልገው በውጭ ቆመው ነበር። እንዲሁም፡ እነሆ፡ እናትህና ወንድሞችህ ሊነጋገሩህ ፈልገው በውጭ ቆመዋል አለው። እርሱ ግን ለነገረው መልሶ፡- እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው? አለው። በሰማያት ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፡ እርሱ ወንድሜ እጎቴም እናቴም ነውና አለ። ይላል። ይህ እንግዲህ ምኑ ላይ ነው ስለ ሌላዋ ማርያም የሚናገረው? እነሆ የእናትህ ሞክሼና ልጆቿ ሊነጋገሩህ ፈልገው አልተባለም።

ይህ ሁሉ የሆነው ማርያም ኢየሱስን ከወለደች በኋላ ሌሎች መውለዷ ወይ ማርያምን ወይም ኢየሱስን እንደማርከስ ስለተቆጠረ ነው። በእውነቱ የማርያም ሌሎች ልጆችን መውለድ ኢየሱስንም ሆነ ራሷን ማርያምንም አያረክስም አያዋርድም። ማርያም ከወለደች በኋላም ድንግል ስለመሆኗ ግን ከአዲስ ኪዳን ምንም፣ አንድም ማስረጃ የለም፤ ከብሉይ ግን የማይገናኙ ጥቅሶች ከስፍራ ወጥተው ይጠቀሳሉ፤ ለምሳሌ፡ መኃ. 4፡12፤ ሕዝ. 44፡1-

2። ሕዝ. 44፡2 በጣም በዋናነት የሚጠቀስ ቃል ነው። እግዚአብሔርም፡- ይህ በር ተዘግቶ ይኖራል እንጂ አይከፈትም፡ ሰውም አይገባበትም የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር ገብቶበታልና ተዘግቶ ይኖራል። ይህ ሕዝቅኤል በራእዩ ያየው ቤተ መቅደስ ነው። ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንድ ጥቅስ ነቅሎ ወይም ፈንቅሎ በማውጣት ግዙፍ አስተምህሮ መገንባት አይቻልም። በውዳሴ ማርያም እንዲህ ተብሎ ተጽፎአል፤ “ነቢዩ ሕዝቅኤል ስለ እርሷ መስከረ ድንቅ በሆነ ታላቅ ቁልፍ የተዘጋች ደጃ ምሥራቅ አየሁ አለ። ከኃያላን ጌታ በቀር ወደ እርሷ ገብቶ የወጣ የለም። ቅድስት ሆይ ለምኝልን። ጥጎትም ደጅም መድኃኒታችንን የወለደች ድንግል ናት፤ እርሱን ከወለደች በኋላ እንደቀድሞው በድንግልና ኖራለችና።”⁵ ይላል።

ለማግኘት ነው ‘ድንቅ በሆነ ታላቅ ቁልፍ’ የተሰኘው እንጂ በሕዝቅኤል ውስጥ ይህ ‘ድንቅ በሆነ ታላቅ ቁልፍ’ የሚል ሐረግ የለም። ሰዎች ያልተጻፈ ነገር ፈጥረው ሲጨምሩ ዝም ማለት ኋላ በር የሚሆን ቀዳዳ ነው። ይህ ደጅ የተባለው እውን የማርያም ድንግልና ነውን? ይህም ድምዳሜ ከወውዱ የወጣ ጥቅስ መሆኑን ከዚያው ምዕራፍ ሳንወጣ እንረዳለን። ለምሳሌ ቀጥሎ ባለው ጥቅስ፡ አለቃው ግን እርሱ በእግዚአብሔር ፊት እንጀራ ይበላ ዘንድ ይቀመጥበታል በበሩ ደጃ ሰላም መንገድ ይገባል በዚያም መንገድ ይወጣል ተብሎአል። አለቃው ማን ነው? ለምንስ ይቀመጥበታል? ደግሞ የሰሜኑ በር የተባለ አለ ወደ መቅደሱም ደግሞ የሚገቡ አሉ። ይህ የምሥራቁ በር የማርያም ድንግልና ከሆነ የሰሜኑ በርስ ምኗ ነው? የምሥራቁ በር አፈ ማኅጻኗ ነው ከተባለ መቅደሱ ማኅጻኗ መሆን አለበት። ማኅጻን ደግሞ አንድ ብቻ በር እንዳለው የታወቀ ሲሆን ሌሎች እንዴትና በምን በኩል ነው ወደ ማኅጻኗ (ወደ መቅደሱ) የገቡት? ሕዝቅኤል በራእዩ ያየው መቅደስ ደግሞ ከቶውኑ የማይገባበት ታሽን የሚኖር ነው ወይስ የሚገባበት?

ይህን ክፍል እና ሌሎችንም ክፍል ምንባቦችን ስናነብ በውዳሄንና የጽሑፉን ዘውግ ወይም ስነ ጽሁፋዊ ቅርጹን እንደሌለ መቁጠር የለብንም። ይህ የሕዝቅኤል ራእይ አንደኛ ራእይ መሆኑን አንዘንጋ። ሁለተኛ ማንም የማይገባበት መቅደስ የለምና ይህ የተዘጋ መቅደስ አለመሆኑንም እናስተውል። ራሱም ሕዝቅኤልም እኮ ገብቶበታል። በሕዝ. 41፡1 ላይ ወደ መቅደሱም አገባኝ፤ ይላል። ይህ ያው እንጂ ሌላ መቅደስ ያለመሆኑ ግልጽ ነው። መቅደሱን የሚለካውና ለሕዝቅኤል የሚናገረው “ሰውዬው” የተባለውም ገብቶበታል። በሩ የድንግልናዋ በር ከሆነ መቅደሱ እርሷ መሆኗ ነው፤ ሌሎቹ እንዴት አድርገውሳ ወደ እርሷ ገቡ?

ሕዝቅኤል ያገለገለው የሰሎሞን መቅደስ በፈረሰበትና ሕዝቡ ተማርከው በተጋዙበት የምርኮ ዘመን በመሆኑ እግዚአብሔር ከዚያ የተሻለ፣ የበለጠ፣ የገነነ፣ የከበረ የሚመለከበት፣ በሕዝቡ መካከል

⁵ ውዳሴ ማርያም፤ ጸሎተ ረቡዕ፤ ቁ. 7-8።

የሚኖርበት መንገድ እንዳለ እያሳየው እንጂ ስለ ማርያም እየነገረው አልነበረም። ማርያም ሌሎች ልጆች ወለደች ማለት ማርያምን የሚያረክስ እንደሆነ የሚታሰብ ስለሆነ ርብርቡ ማርያም ርኩስ እንዳትሰኝ ነው ማለት ነው። እንጂ መውለዱ ኢየሱስን አያረክሰውም። ወንድ ያለማወቁ ድንግል መሆኗ ነው። ያለ ዘር መወለዱም ኃጢአት አልባ መሆኑን ይገልጣልና እርሱ ከተወለደ በኋላ ሌሎች ልጆችን ብትወልድ ኢየሱስ በሰውነቱ የሚጨመርበት ወይም ከመለኮቱ የሚቀነስበት ነገር የለም። ልጅ መውለድ ደግሞ እንዴት ነው ማርያምን የሚያረክሳት? ይህ የእግዚአብሔር መለኮታዊ ፈቃድና ትእዛዝ አይደለም ወይ? ይህ ትምህርት ድንግልና፣ ብህትውና፣ ምንኩስናና የገዳም ኑሮ በሚደነቁባቸው በሁለቱ ቤተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚገኝ ትምህርት መሆኑንም መርሳት የለብንም።

የኢየሱስ እናት ወይስ እመቤታችን?

ማርያም ለመጨረሻ ጊዜ በአዲስ ኪዳን የተጠቀሰችው በሐዋ. 1፡12-14 ነው። ሐዋ. 1፡ 12-14 በዚያን ጊዜ ደብረ ዘይት ከሚባለው ተራራ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ፤ እርሱም ከኢየሩሳሌም የሰንበት መንገድ ያህል የራቀ ነው። በገቡም ጊዜ ወደሚኖሩበት ሰንበት ወጡ፤ ጴጥሮስና ዮሐንስም፣ ያዕቆብም፣ እንደርያስም፣ ፊልጶስም፣ ቶማስም፣ በርተሎሜዎስም፣ ማቴዎስም፣ የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብም፣ ቀናተኛ የሚባለው ስምዖንም፣ የያዕቆብ ልጅ ይሁዳም። እነዚህ ሁሉ ከሴቶችና ከኢየሱስ እናት ከማርያም ከወንድሞቹም ጋር በአንድ ልብ ሆነው ለጸሎት ይተጉ ነበር። ከእመቤታቸው ጋር አልተባለም። እርሷም አብራ ትጻልይ ነበር እንጂ ታስጸልይ ነበር አልተባለም። ወይም፣ 'ቅድስት ሆይ፣ ከልጅሽ ከወዳጅሽ ለምኒልን' እያሉ ወደ እርሷ ይጸልዩ ነበር አልተባለም።

ሌላው ዶ/ር ወዳጄነህ የተናገረው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ ነጥብ ማርያምን እመቤቱ እላታለሁ የሚል ነው። እውን ማርያም እመቤት ወይም እግዝእት ናት? የእንግሊዝ ንግሥት ወይም የጠቅላይ ሚኒስትራችን ባለቤት እመቤት እንደሚባሉ፣ ማርያም በቁርኣን ሳይቀር ምዕራፍ እንደተጻፈለት ምስክር አቅርቧል። ሰዎች ይህን ተብለው ማርያም ለምን ይቅርባት የሚል የማዕረግ ሽመታ መደረግ የለበትም። ማርያም የጌታችን እናት ናት፤ ጸጋ የሞላባት ናት፤ ከሴቶች መካከል የተባረከች ናት፤ የማሳጸንዋ ፍሬ የተባረከ ብጽዕት ናት። ነገር ግን እመቤት ወይም እግዝእት ናት? እግዝእት ማለት አንስታዊ ሆኖ የጌታ ወይም እግዚእ አቻ ነው። ለወንድ ጌታ የሚባለው የሴት ሲሆን እመቤት እንደሚባል ማለት ነው። ይህ ጌትነት ደግሞ የእግዚአብሔር ማዕረግ ነው። ከጌታ በቀር ደግሞ ሌላ ጌታ መባል ያለበት የለም። ደግሞም፣ እግዝእት ማለት እና እግዝእትነ ማለት የተለያዩ ናቸው። እመቤት እና እመቤቱ ማለት ልዩነት አላቸው። እመቤቱ ማለት በኔ ላይ እመቤት የሆነች

ሥልጣን ያላት ማለት ነው። ከጌታ በቀር ሌላ ማንንም በእኛ ላይ ጌታ ወይም እመቤት ለማድረግ ቃሉ አይፈቅድልንም።

ስለ ማርያም የተጻፉት ድርሳናትና ገድላት በካቶሊካውያንም ሆነ በኦርቶዶክሳውያን የተጻፉባቸውንና የተደረሱባቸውን ዘመናት ብንመረምር ከታሪኩ ዘመን በእጅጉ የራቁና የኋላ ምዕት ዓመታት ድርሳናት ሆነው እናገኛቸዋለን። ለምሳሌ፣ የማርያም ያለ ኃጢአት መጸነስም በክርክር ኖሮ በይፋ ደግሞ የሆነው በ1854 ነው። ስለ ማርያም ዕርገት የተጻፉ ድርሳናት ከ6ኛው መቶ በፊት አልነበሩም። በካቶሊካውያን ዘንድ በ13ኛው መቶ ከፊል ተቀባይነት እየተቀዳጀ መጥቶ ርእሱም ክርክር ሲደረግበት ኖሮ ደግሞ የሆነው በ1950 ነው። በኛ አገር የገነነ አምልኮተ ማርያም የደራው በዐፄ ዘርዐ ያዕቆብ ዘመነ መንግሥት ነው። በዘመኑ ካቶሊካዊ ግንኙነትም ተጀምሮ ነበርና ምናልባት ይህ ግንኙነት አጉልቶት ወይም አባብሶት ሊሆን ይችላል። በዘመኑ ኢትዮጵያን ሊጎበኝ በመጣው ፈረንሳዊ ሰው እና በአባ ጊዮርጊስ ዘጋሥጫ መካከል ንግግር ተደርጎ ነበረ። ከዚያም የኢትዮጵያ ልዑካን ቡድን ወደ ቫቲካን ተልኮ ነበር። የሮማ ቤተ ክርስቲያን በጊዜው ችል ብትለውም ግንኙነቱ ኋላ ለፖርቱጋሎች መምጣት ምክንያት ሆኖ ነበር። ዐፄ ዘርዐ ያዕቆብ ራሱ የማርያም አምልኮን በአዋጅ ሕጋዊ ያደረገ ለመስቀልና ለስዕል የማይሰግዱ በጽኑዕ እንዲቀጡ ያደረገ ንጉሥ ነው። ተአምረ ማርያም የተተረጎመውም በዚህ ዘመን መሆኑ ይገመታል። ደቂቀ እስጢፋኖስ ተወግዘው የተሰቃዩትም በዚህ ዘመን ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኢየሱስ እናት ማርያም የሚናገረውና በኦርቶዶክስ እና ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያኖች ውስጥ የምናገኛት ማርያም ፈጽሞ የተለያዩ ናቸው። ሰዎች የሚሰግዱላት ማርያም በወንጌላት ውስጥ ከተጻፈችው ማርያም የተለየች ናት። በወንጌላት ውስጥ የምናያት ማርያም እና በዘመናችን ስዕልና ሐውልቷን የሚሳለሟት እና በስሟ የሚምሉባት ማርያም አንድ አይደለም። ሁለት ናቸው። የመጽሐፍ ቅዱስ ማርያም የኢየሱስ እናት ማርያም ስትሆን ይህቺ ግን በኢየሱስ እናት ስም የምትመለከ ጣዖት ናት።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምናያትና ታሪኳን የምናነብበው ማርያም ጨዋና ስፍራዋን በትክክል ያወቀች ሴት ናት። በካቶሊክ እና በኦርቶዶክስ ሃይማኖት የምናያት ማርያም እርሷ የምትፈልገው ሁሉ የሚደረግላትና ያለምንም ጥያቄ የሚፈጸምላት እመቤት ናት። መድኃኒትና መዳንም አያስፈልጋትም፤ ምክንያቱም ከጥንተ አብሶም፣ ከኃልዮ ኃጢአትም፣ ከግብር ኃጢአትም ሁሉ ነጻ ናት። ከኃጢአት ነፃ ሆና የተጸነሰች ናት። ወላጆቿም ሆኑ የዘር ሐረጓ በጠቅላላው ከአዳማዊነት የጸዳ የተለየ ሐረግ ካልሆነ በቀር ከዚህ እንዴት ከአዳማዊ ኃጢአት ነጻ ልትሆን እንደቻለች ድንቅ ነው።

የመጽሐፍ ቅዱስ ማርያም በሉቃ. 1፡47 ነፍሴ ጌታን ታከብረዋለች፤ መንፈሴም በአምላኬ በመድኃኒቴ ሐሴት ታደርጋለች፤ ያለች የጌታ አክባሪ፤ መንፈሷ በመድኃኒቷ በአዳጁ

ሐሴት ያደረገች፤ አዳኝና መድኃኒት እንዳስፈለጋት የተረዳች ናት። ኃጢአተኛ ሰው ሆኖ አዳኝ የማያስፈልገው ከቶ ማን ነው? ወይም ኃጢአት የሌለበት ሰው አዳኝ የሚያስፈልገው እንዴት ነው? ማርያም ስለ ራሷ እንዲህ ከመስከረች እርሷን እንስማ ወይስ ስለ እርሷ የሚናገሩት ሌሎች የሚሉትን እንስማ? ስለ አንድ ሰው እና ያንን ሰው ከእግዚአብሔር ቀጥሎ የሚያውቅ ያ ሰው ራሱ ነው። ሌላው ሁሉ የሚያውቀው እውቀት ከዚያ ሰው ያነሰና ያ ሰው ከገለጠው የተከፈለ ብቻ ነው። ለዚህ ነው ማርያምን ወይስ ስለ እርሷ ከብዙ መቶዎች ዓመታት በኋላ የጻፉ ሰዎችን እንስማ ያልኩት።

በ2ኛው ክፍል የተጠቀሰችውን ሴት የሐንስ እመቤት ብሎ መጥራቱን በመጥቀስ ማርያምን እመቤት ማለት የተገባ መሆኑን መከራከሪያ የሚያደርጉ አሉ። '2ኛው የሐንስ ውስጥ የተጠቀሰችው ሴት እመቤት ከተባለች ማርያም እንዴት አትባልም?' ይባላል። በመጀመሪያ እመቤት የሚለው መጠሪያ ስም ሊሆን ይችላል። Kypria የሚለው ቃል ቃል በቃል ተተርጉሞ ማለት ነው። በኛም አገር እመቤት የሚባል የሴት ስም እንዳለ ሁሉ የተለመደ ስም ነው። ልክ በ3ኛው የሐንስ ጋይዮስ በስም ከተጠቀሰበት አጻጻፍ ጋርም ይስማማል።

ስሟ አይደለም ካልንም ደህና፤ ስሟ ሳይሆን ማዕረጓ ነው ብለን እንውሰድ። ያ ከሆነ ደግሞ ትልቁ ነጥብ ቃሉ ብቻ ሳይሆን አገባቡ ነው። በአማርኛ እመቤት የሚለው ቃል በግዕዙ፤ 'ለጎሪት ወለእግዝእት ወለደቂቃ . . .' ነው የሚለው። እግዝእት እና እግዝእትነ እጅግ የተለያዩ ነገሮች ናቸው። እግዝእት እመቤት ማለት ነው። እግዝእትነ ደግሞ እመቤታችን ማለት ነው። ቀደም ሲል እንዳልኩት እመቤት ማለት የጌታ እኩያ ነው። ጌታን ጌታችን እንደምንልበት ማለት ሌላ ሰውን ጌታችን ብንል ስሕተት ብቻ ሳይሆን ኃጢአትም እንደሚሆን እርሱን ጌታ በምንልበት መልክ ሌላ ሴትን እመቤታችን ብንልም ያው ነው። እግዝእትነ ማለት በአንስታይ ጌታችን የማለት አቻ ነው።

ማርያምን ደግሞ በአዲስ ኪዳንም ሆነ በሕይወት በኖረችባቸው ዘመናት እመቤታችን ቀርቶ እመቤቴም እመቤትም ያላት ከቶ አንድም የለም። የሁለቱ ልዩነት እመቤት እመቤት ነው፤ እመቤቴ ማለት ግን በኔ ላይ እመቤት የሆነች፤ ስትጠራኝ አቤት የምላት፤ ሥልጣን ያላት የምታዝዝ፤ የምትዝዝ ማለት ነው። Kypria ለአንስት እመቤት፤ Kyprios ለተባእት ነው። የተባእት እና አንስት አጻጻፎች ናቸው። እኔ ክርስቶስን ጌታችን (እግዚእነ) ስለው በኔ ላይ ሥልጣን ያለው ጌታ መሆኑን መግለጫ ነው። ማርያምን እግዝእትነ እና እመቤታችን የሚሉም ተመሳሳይ ነገር እያደረጉ ናቸው። ይህ አምልኮ እንጂ አክብሮት አይደለም። በማርያም ስም እንዲህ ከተባለ ጣዖት እየተመለከ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ማርያምን እመቤቴ ወይም እመቤታችን (እግዝእትነ) ያላት ከቶ አንድም የለም።

የወንጌላውያን ክርስቲያኖች እምነት ይህ ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ነውና ማርያምን ከፍም ዝቅም አያደርጉም። ወንጌላውያን ክርስቲያኖች በቃለ ምልልሱ ላይ ዶ/ር ወዳጄኑህ እንዳለው ማርያምን የሚያንቋሽሹ፤ የሚያዋርዱ፤ የሚሳደቡ ሰዎች አይደሉም። ያልተገባትን፤ ያልተሰጣትን፤ እርሷም ያልፈለገችውንና ያልጠየቀችውን፤ ቃሉ ያልመደበላትን ስፍራና ሥልጣንም የሚሰጡ ሰዎች አይደሉም።

ዶ/ር ወዳጄኑህ ይህን የማርያም ታላቅ አእምሮ የተሰኘ መጽሐፉን ካሳተመ በኋላ ከወንጌላዊ እምነት እየለቀቀና ጀርባውን እያሳየ መምጣቱ ግልጽ ነበር። እየቆየም ግልጽ ሆነ። አሁን እመቤቴ አለ። ወንጌላዊ አማኝ ማርያምን እመቤቴ አይልም። ሁለት ጌቶች (አንድ ኩሪዮስ እና አንድ ኩሪያ) በልባችን ውስጥ እንዲሆኑ ስፍራው አይበቃም። ስለዚህ ዶ/ር ወዳጄኑህ ማርያምን እመቤቴ ካለ ጣዖት እያመለከ ነው።

ብጽዕት ወንጌላዊት ማርያም

ዶ/ር ዘበነ ደግሞ፤ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' ለሚለው ልፈፋ ከዶ/ር ወዳጄኑህ ሌላ የጠቀሰው ሰው ዶ/ር ቲሙቲ ጆርጅ (Timothy George) ነው። ቲሙቲ በአሜሪካ የደቡብ መጥምቃውያን ውስጥ አገልጋይ ነው፤ የሚታወቀው በሚጽፋቸው ሥራዎቹ ነው። Christianity Today ለሚባለው መጽሔት ከአርታኢዎቹና ዓምደኞቹ አንዱ ነው። ለዚህ ማርያምን ተቀበሉ ለተባለው ጉዳይ ዋቢ አድርጎ ያቀረበው የዶ/ር ቲሙቲ መጽሐፍ ርእስ Blessed Evangelical Mary (ብጽዕት ወንጌላዊት ማርያም) የሚል ርእስ ያለው ነው።

ይህን 'መጽሐፍ' እየተባለ ተደጋግሞ የተጠቀሰ ጉዳይ በተመለከተ ሁለት ስሕተቶችን ላመለከት እወድዳለሁ። 1ኛ፤ የቪድዮ ስርጭቱ በተላለፈበት በMarch ወር 2018 ይህ መጽሐፍ ገና አልታተመም። ስለ መጽሐፉ ፍተሻ ያደረጉ ወዳጆቹ እንዳረጋገጡት ገና በዚህ ዓመት መጨረሻ ከ8 ወራት በኋላ በ December 2018 የሚታተም ነው። ስለዚህ፤ ዶ/ር ዘበነ ያቀረበው ምግብ ገና ድስት ውስጥ ያለ ቁሌት ነው ማለት ነው። ዶ/ር ዘበነ ያቀረባቸው አምስት ነጥቦች የተገኙት ዶ/ር ቲሙቲ ከጻፋቸው መጣጥፎች እና እና ከተደረገለት ቃለ ምልልስ ነው እንጂ ከመጽሐፍ አይደለምና መጽሐፍ እየተሰኘ መቅረቡ አግባብ አይደለም። በስነ ጽሑፍ ከባቢ እንዲህ ያለው አድራጎት ዶ/ር ከተባለ የተማረ ሰው የማይጠበቅ አሳፋሪ ሥራ ነው።

2ኛ፤ ሰማይ እንደተደረመሰ ያህል ለምን መጋነን እንደተገባው ይደንቃል። የሚታተመውን ሥራ ርእስ 'ብጽዕት ወንጌላዊት ማርያም' አለ እንጂ፤ 'እናታችን፤ እመቤታችን፤ ቤዛችን ማርያም' አላለም። በዚህ ደግሞ ቃሉ የማይለውን ነገር አልተናገረም።

ትውልድ ሁሉ ብጽዕት ይሉኛል ተብሎ አልተጻፈም? ሉቃ. 1:48 የባሪያይቱን ውርደት ተመልከቶአልና። እነሆም፡ ከዛሬ ጀምሮ ትውልድ ሁሉ ብፅዕት ይሉኛል፤ አላለችም? ይህ እኮ ቃሉ ነው።

ዶ/ር ቲሙቲ በወንጌላውያንና ካቶሊካውያን መካከል በሚደረጉ ንግግሮች (ዳያሎግ) ተሳታፊ ነው። ሆኖም ማርያምን 'እመቤታችን' እንደሚሉ ካቶሊኮች እና ኦርቶዶክሶች ያለ እምነት የለውም። እንደዚያም አለማለቱ ግልጽ ነው፤ በጣም ግልጽ። በዚህ ጉዳይ ላይ በቃለ ምልልሱና በDecember 2003 እንዲሁም February 2007 በጻፋቸው ጽሑፎቹ ውስጥ ስለ ማርያም ላይ አምስት ርእሶችን አውስቶአል። "Evangelical retrieval of a proper biblical theology of Mary will give attention to five explicit aspects of her calling and ministry: Mary as the daughter of Israel, as the virgin mother of Jesus, as Theotokos, as the handmaiden of the Word, and as the mother of the Church." ብሎአል። ዶ/ር ቲሙቲ ስለ ማርያም የጻፋቸውን እና የቃለ ምልልሱን ቪዲዮ ከግርጌ ማስታወሻው ማግኘት ይቻላል።⁶

ዶ/ር ዘበነ እነዚህን አምስት ነጥቦች ሊያብራር ሲጥር አንዳንዱን በገሃድ እያወላገደ ያቀረበው። ሲጀመር፡ አንድ ዶ/ር ቲሙቲ ይህን አለ ማለት ጠቅላላው ወንጌላውያን አማኞች ይህን አሉ ማለት አይደለም። ይህን የጻፈው ወክሎም አይደለም፤ ተወክሎም አይደለም። እንኳን ፕሮቴስታንቶች ቀርቶ ዶ/ር ቲሙቲ ሲያመልክባት የነበረችው የባፕቲስት ቤተ ክርስቲያን እንኳ በጠቅላላው ቀርቶ የነበረባትና ያገለገላት አንዷ አጥቢያ እንኳ ይህን ትምህርቱን አትጋራውም። ዶ/ር ቲሙቲ ማለት አንድ ሰው ነው። ልክ ዶ/ር ወዳጄኑስ አንድ ሰው እንደሆነው ማለት ነው። እነዚህ ሰዎች ማንንም አልወከሉም፤ ማንንም ተወካይ አድርጎም አልሾማቸውም። የራሳቸውን አቋም ነው የገለጡት። በቀረበት አምስት ነጥቦች ላይ ጥቂት ልበል።

1. Daughter of Israel (Zion) እዚህ ጽዮን የተባለው እስራኤልን ነው። ማርያም ጽዮናዊት እስራኤላዊት መሆኗን እንጂ ጽዮን መሆኗን አልተናገረም። ይህ ኦርቶዶክሳውያን፡ 'እናታችን ጽዮን' ከሚሉት ጋር ምንም የተገናኘ አይደለም። ማርያም ጽዮን አይደለችም፤ ጽዮን የቦታ ስም ነው፤ የከተማ ስም ነው፤ ኋላ ኢየሩሳሌም የተባለችው ከተማ የጥንት ስም ነው። ኋላ ጽዮን ከእስራኤል ጋር የተቆራኘ ስም ነው። ማርያም ጽዮናዊት ወይም

⁶<http://www.christianitytoday.com/ct/2003/december/1.34.html>
<https://www.firstthings.com/article/2007/02/evangelical-s-and-the-mother-of-god>
የቪዲዮ ቃለ ምልልሱ https://www.youtube.com/watch?v=yVNC_4oKJho ላይ ይገኛል።

የእስራኤል ልጅ ወይም አይሁዳዊት ናት? ምንም ጥያቄ የለበትም። አይሁዳዊት ናት፤ የዳዊት ዘር ናት፤ እስራኤላዊት ናት፤ ጽዮናዊት ናት። ጽዮን ግን አይደለችም። በዚህ ዶ/ር ዘበነ ዶ/ር ቲሙቲ ያላለውን አዛብቶ በመናገሩ ሐሰተኛ ፕሮፓጋንዳ ነዝቶአል። ዶ/ር ቲሙቲ፡ 'ጽዮን ብሎ ይጠራታል' ብሏል። እንደዚያ ብሎ እውነት ጠርቷቷል? እንግዲህ እዚያው የሚደመጠውን ቃለ ምልልስ ሽምጥጥ አድርጎ በመካድ ያልተባለውን ብሏል ካለ፡ ይህ ሌሎች ብዙ ያልተባሉ ነገሮችንም እንደተባሉ የሚቆጥርበትን አካሄድ ያመለክታል። ይህ የማምታታት ዘመቻ ነው።

ዶ/ር ዘበነ ትንቢት ብሎ በመጥቀስ፡ 'የናቄሽ ሁሉ . . . ወደ እግርሽ ጫማ ይወድቃሉ፤ ይሰግዳሉ፤ ይልሳሉ።' ብሎ ኢሳ. 60:14ን ጠቅሶአል። ይህ የሌለ ነገር በመጨመር የተደረገ ከቃሉ የተፋታ አፈታት ነው። ይህ ለማርያም እንደተነገረ ተደርጎ ብዙ በጣም ብዙ ጊዜ የሚሰበክ ጥቅስ ነው። ቃሉ የሚናገረው ግን ስለ ማርያም ሳይሆን ስለ ጽዮን ነው፤ ጽዮን ኢየሩሳሌም ናት። ዶ/ር ቲሙቲ የተናገረውም ማርያምን የእስራኤል ልጅ እና የጽዮን ልጅ በማለት እንጂ ጽዮን እንዳላለ እናስተውል። ጥቅሱን እንደ ጥቅስ ብቻ እንኳ ብናየው ስለ ማርያም ሳይሆን ስለከተማዋ እንደሚናገር ተመልከቱ፤ የእስጫናቂዎችሽም ልጆች አንገታቸውን ደፍተው ወደ አንቺ ይመጣሉ፤ የናቄሽም ሁሉ ወደ እግርሽ ጫማ ይሰግዳሉ፤ የእግዚአብሔርም ከተማ፤ የእስራኤል ቅዱስ የሆነሽ ጽዮን ይሉሻል። የእግዚአብሔርም ምን? የእግዚአብሔርም ከተማ።

2. Virgin mother of Jesus ማርያም ጌታን ስትወልደው ድንግል መሆኗ በቃሉ የተጻፈ እውነ ነው። ነገር ግን፡ 'ቅድመ ጸኒስ፡ ጊዜ ጸኒስ፡ ድኅረ ጸኒስ ድንግል' የሚለው በዶ/ር ቲሙቲ አሳብ ላይ ዶ/ር ዘበነ ያስገባው ያልተባለ ማብራሪያ ነውና ሐሰት ነው። 'ቅድመ ወሊድ ድንግል፡ ድኅረ ወሊድ ድንግል፡ ድንግል በክልዔ' ሰዎች የጨመሩትና ቃሉ ያልተናገረው፤ ኋላ የተፈጠረ ደኃራዊ ትምህርት ነው። የሌለ ነገር ተፈጥሮ በአናት የገባ ትምህርት ነው። አዲስ ኪዳን ይህንን አይልም። ሉተር፡ ቲሙቲ፡ ወዳጄኑስ፡ ዘበነ፡ አሉ ሳይሆን ቅዱስ ቃሉ ይህን ይላል ወይ? ነው መባል ያለበት። ቃሉ ይላል? አይልም።

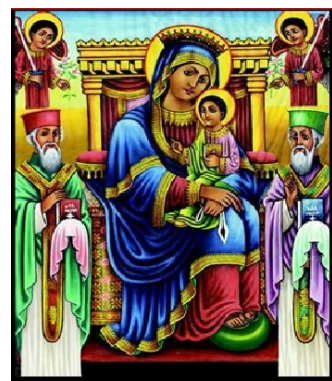
3. Theotokos (Mother of God) በኦርቶዶክሳዊ ሃይማኖት ማርያም ወላዲተ አምላክ ናት። ስያሜው ግዙፍ ነው። ቃሉ ወይም ስያሜው የተጀመረው በ4ኛው መቶ ምዕት ዓመት ስለ ክርስቶስ ማንነት በተፈጠረው ክርክር ወቅት ነው። በኒቅያው ጉባኤ ክርክር ሆኖበት የክርስቶስ መለኮትነት በተረጋገጠበት ጉባኤ ማርያምም የመለኮት ተሸካሚ (ቴኦቶስ) ማለት የመለኮት የሸካሚ ማለት ነው) መሆኗ ተብሎ በ431 የኤፌሶን ጉባኤ ተቀባይነት ያገኘ ስያሜ ነው። ስያሜው ግን በማርያም ማንነት ሳይሆን የዚያ ዘመን አከራካሪ ጉዳይ በነበረው በክርስቶስ ማንነት፡ ማለትም፡ አምላክ እና ሰው ብሎ የመለየቱ ክርክር ላይ ያተኮረ ነው። በድንግል ማርያም ማኅጸን ውስጥ የነበረው ጽንሰ አምላክ ነው ወይስ

አይደለም? አምላክ ነው ወይስ ሰው ብቻ ነው? በሚለው ጉዳይ ላይ ነው ክርክሩ። ልብ እንበል፤ ነጥቡ ስለ ማርያም ሳይሆን በማርያም ማኅጸን ያደረገው እርሱ ማን ነው የሚለው ጉዳይ ነው። ይህን በተመለከተ ዶ/ር ቲሙቲ ክጻፈው ውስጥ እንዲህ ብሎአል፤

Although the conceptual genesis of Theotokos is very early—Ignatius of Antioch can say “Our God, Jesus Christ, was carried in Mary’s womb” the debates leading up to the Council of Ephesus were not concerned in the first instance with the status of Mary but rather with the unity of divinity and humanity in her son. ጠቅላላ አሳቡ ቴኦቶኮስ የሚለው ጽንሰ አሳብ ጅማራ የአንጻሪው አግናጤዎስ፡ ‘አምላካችን ኢየሱስ በማርያም ማኅጸን ውስጥ አደረ’ የሚለው እስከ ኤፌሶኑ ጉባኤ ድረስ ዋና ጉዳዩ ያደረገው የማርያም ማንነት ላይ ሳይሆን የልጇ የመለኮት እና የሰውነት አንድ መሆን ላይ ነው።’ ይላል።

በአርቶዶክሳውያን እና ካቶሊካውያን ነገረ ማርያም ጌታ አሁንም እንደ ሕጻን የሚቆጠር እስኪመስል ድረስ ስዕላቸው ሁሉ በአብ ቀኝ የተቀመጠው ሳይሆን አድርግ የሚባለውን ሁሉ የሚያደርግ በእናቱ ጭን ያለ ሕጻን ነው። ስዕሉን በተመለከተ ከዚህ በፊት በዚህ ጉዳይ ከጻፍኩት ትንሽ ልውሊድ፡፡ከታች የሚገኘው ስዕል በአሜሪካ የምትገኝ አንዲት ቤተ ክርስቲያን ድረ ገጽ ዋና ስዕል ነው።

ይህ ለዐይን ከተለመዱት ስዕል ማርያምች አንዱ ነው። ይህ አርቶዶክሳዊ የማርያም አሳሳል ከተለምዶ የሰዕል ሕግ ያፈነገጠ ነው። እርሱምን ለማግለጥና ለማግለጥ ሲባል ሌላው ሁሉ ይመንግጣል። ለምሳሌ ይህ ስዕል በስነ ስዕል አይታይም ከስነ ጥበብ ሊሆን ይችላል። ይህ አንዳይባል ደግሞ ከስነ ፊት በኩል ይታያል። በስዕሉ የምትታየው “ማርያም” ቀሳውስቱ ወዳሉበት መጥታ ብትቆም ቀሳውስቱ ከጉልበቷ ትንሽ ከፍ ቢሉ ነው እንጂ ከዚያ አይረዝመም።

እዚህ የተንጸባረቀው ልዩ የሆነ የማግለጥ ሂደት በስዕሉ ብቻ ሳይሆን በነገረ ማርያም አስተምህሮም ላይም የሚታየው ነው። ካቶሊካዊና አርቶዶክሳዊ ነገረ ማርያም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከቶም የማይገኙ ትምህርቶች ተጭነውበት የገዘፈና የከበደ ነው። ይህ ማግለጥ በስዕሉ ብቻ ሳይሆን በአርቶዶክሳዊና ካቶሊካዊ ነገረ ማርያምም እንደሚንጸባረቀው ማርያም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የማይገኙ ማዕረጎች፤ ሹመቶችና

ከስዕሉ ጎን የጻፍሁት ምናልባት ካልተነበበ አሳሳቱ ከስነ ስዕል የመጠን ሕግ ያፈነገጠና እርሱምን ለማግለጥና ለማግለጥ ሲባል ሌላው ሁሉ፤ መላእክቱም ሰዎቹም ሁሉ የመነመኑ መሆናቸውን ያሳያል። ይህ ስዕል በስዕል ሐያሊ ዓይን ቢታይ ማርያም ከጎልያድም የምትበልጥ ግዙፍ ናት ወይም ቀሳውስቱ ደንክዬዎች ናቸው። ቀሳውስቱ ከጀርባ ቢሆኑ ኖሮ የስፍራ ርቀት (በperspective አሳሳል) አሳንሶአቸዋል ሊባል ይቻላል። በስዕሉ የምትታየው ‘ማርያም’ ወደ ቀሳውስቱ መጥታ ብትቆም ቀሳውስቱ ከጉልበቷ ጥቂት ቢረዝሙ ነው። ይህ ማግለጥ በስዕሉ ብቻ ሳይሆን በአርቶዶክሳዊና ካቶሊካዊ ነገረ ማርያምም እንደሚንጸባረቀው ማርያም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የማይገኙ ማዕረጎች፤ ሹመቶችና

ሥልጣኖች ተጭነውባት እግዚእና እንደተጎናጸፈች ተደርጋ የተሣለችበት ነው።

4. Handmaiden of the Word ዶ/ር ዘበነ ይህን ክፍል አወናግሮ ያላለውን ብሎ ነው ያለፈው። ራሱ ዶ/ር ቲሙቲ ክጻፈው ይህ ይነበባል፤ It is this kind of typological reading that allowed the early Church, from Justin Martyr and Irenaeus onward, to depict Mary as the new Eve, the one through whose obedience the disobedience of the first Eve was reversed. ሲተረጎም፡ ‘ይህ ተምሳሌታዊ አነባበብ የቀድሞዋን ቤተ ክርስቲያን ከሰማዕቱ ኢዮስጢን እስከ ኢፌኔዎስና ከዚያም ባሻገር ማርያምን እንደ አዲሷ ሔዋን እንዲሰሉ ያደረገው ነው፤ በአዲሷ ሔዋን መታዘዝ የቀድሞዋ አለመታዘዝ ታጠፈ።’ ነው ያለው። በምን ታጠፈ? በመታዘዝ። መታዘዝ የባሪያ ዋነኛ ባህርይ ነው።

ይህ handmaid ወይም handmaiden የሚለው ቃል በሉቃ 1፡38 ላይ የተጻፈው ቃል ነው። ማርያምም፡- እነሆኝ የጌታ ባሪያ እንደ ቃልህ ይሁንልኝ አለች። መልአኩም ከእርስዋ ሄደ። ማርያም ምን አለች? ‘እነሆኝ የጌታ ባሪያ’ ያለችው ቃል ነው። የዶ/ር ቲሙቲ ቋንቋ እንግሊዝኛ ነው እንግሊዝኛው ባሪያ የሚለው ይህንን ነው። ዶ/ር ቲሙቲ Handmaiden of the Word ቢለውም ቃሉ የሚለው፡- And Mary said, Behold the handmaid of the Lord ነው። εἶπε δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δοῦλη Κυρίου ማርያምም፡- እነሆኝ የጌታ ባሪያ እንደ ቃልህ ይሁንልኝ አለች። እነሆኝ የጌታ ባሪያ። ማርያም ራሷን ባሪያ እንጂ እመቤት አድርጋ ከቶም አላየችም። አዲስ ኪዳን በተጻፈበት ቋንቋ በግሪክ ዶፊስ (ዱሌ) ነው። ለወንድ ዶፊስ (ዱሎስ) ባሪያ ማለት ነው። ለሴት ዱሌ ማለት ሴት ባሪያ ማለት ነው። ዶ/ር ዘበነ በሚያሳፍር ሁኔታ ይህንን ቃል ገልብጦ ነው ያነበበው የሚመስለው። ስለ handmaid ወይም handmaiden ምንም አላለም፤ ሌሎች የማይገናኙ ነገሮችን ግን አለ። ይህ ማምታታት እና ማወናበድ ከተማረ ሰው አይጠበቅም።

5. Mother of the Church ይህንን አምስተኛውን ነጥብ ዶ/ር ዘበነ፡ ‘እኛም የምናስተምረው ይህንን ነው’ ብቻ በማለት ነው ያለፈው። ማርያም የኢየሱስ እናት እንጂ የቤተ ክርስቲያን እናት መሆኗን ቃሉ አይናገርምና ዶ/ር ዘበነም ሆነ ዶ/ር ቲሙቲ ይህንን ስያሜ ከቃሉ ውስጥ ከየት እንዳመጡት አልገለጡም፤ አይታወቅምም። የኢየሱስ እናት የቤተ ክርስቲያን እናት ናት ማለት ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ነው ማለት ይሆን? ይመስላል። ቃሉ ያላለውን አንድ ሰው ወይም እልፍ ሰዎች ስላሉት እውነት ይሆናል? አይሆንም። ማርያምን የቤተ ክርስቲያን እናት አድርጎ ለመሳል ዶ/ር ቲሙቲ ያቀረበው ማስረጃ፤ ራእ. 12 ያለችውን ሴት ነው። በጤናማ አእምሮና በጤናማ ስነ አፈታት ካነበብነው፤ ዐውዱን ወዲያ ካልወረወርነው፤ ቃሉ ወደኋላ የሚያይ ተራኪ

ሳይሆን ወደፊት የሚሆንን ተናጋሪ ነው። ያ ክፍል የሚናገረው ቀድሞውኑ ኢየሱስን ስለወለደችው ማርያም ሳይሆን ወደፊት መከራ ስለምትቀበለው እስራኤል የሚናገር ነው።

ዕርገታ እና ፍልሰታ ለማርያም

ስለ ማርያም ከተፈጠሩት ነገሮች ሌላው በሞተች በ3ኛው ቀን በክብር ማረጓ ነው። በኦርቶዶክሳውያን ዘንድ ፍልሰታ የሚባለው ክብረ በዓል የዚያ ማሰቢያ ነው። በካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የምድር ኑሮዋ ዘመን ሲፈጸም ሳትሞት እንደ ሔኖክ ወደ ሰማይ ማረጓ ነው የተጻፈው። ስታርግ ደግሞ ሲያልን አራቁታ ነው የሄደችው። ይህ ትምህርት አስተምህሮ እንደ ቀኖና የተቀነነው በ1950 ነው። 70 ዓመትም ያልሞላው ወደ ቤተ ክርስቲያኒቱ ሥርዓት የገባ ከጳጳስ መንበር ወጥቶ የተደነገገ ድንጋጌ ነው። ከመንበር የወጣ ድንጋጌ ችግር፣ 'ጳጳሱ ካሉ አሉ ነው' የሚባለው ስሕተት ነው።

እንደ ኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ነገረ ማርያም ደግሞ ማርያም በ64 ዓመቷ ሞታ ተቀብራ በ3ኛው ቀን ተነሥታ እንዳረገች ይነገራል። ይህን የሚመለከተው ተአምር በተአምረ ማርያም በተአምር 3 እና ተአምር 6 ተነግሮአል። ተአምር 3 ሐዋርያቱ ሊቀበሩአት ሲወስዱአት አይሁድ ፊሳዋን ሊያቃጥሉ ሲደርሱባቸው ትተዋት መሸሻቸውንና መልአኩ ገብርኤል ከሐዋርያው የሐንስ ጋር ሥጋዋን ከሕይወት ዛፍ በታች አኑረው ነፍሷ ማረጓ ተጽፎአል። የሕይወት ዛፍ የት መሆኑ (በምድር ይሁን ከምድር ውጭ) አልተነገረም። በተአምር 6 ደግሞ አልሸሹም፤ አልጣሏትም፤ አልቅሰው። እጅ ነስተው በጌቴሴማኔ ቀበሩአት እንጂ ይላል። እነዚህ ሁለቱ ይጋጫሉ። ይህ ከሺህ 500 ዓመታት ያህል በኋላ የተደረሰ ልብ ወለድ ነውና ሁለቱም ትክክል አይደሉም። ተአምረ ማርያም ልብ ወለድ መሆኑ በግልጽ ይታያል፤ የልብ ወለድ መጽሐፍ መለኪያዎችንም በትክክል ያሟላል።

ሰዎች ልብ ወለድ ጽሑፎችን እንደ እውነት የሚቀበሉበት ዘመን ላይ እንገኛለን። በ1990ዎቹ የዳን ብራውን The DaVinci Code መጽሐፍ በወጣ ጊዜ የፈጠራ ጽሑፎችን ማንበብ ስለምወድ አንሥቼ በችኮላ ቃኘሁት። ስላልሳበኝ ተውኩት። ከ10 ዓመታት በኋላ ሰዎች ወደውት፣ ትልቅ ሲኒማ ሆኖ ተሠርቶ፣ እንደ እውነት አድርገው ተቀብለውት። ቤተ ክርስቲያን ለዘመናት ደብቃ ያኖረችው ምስጢር አፈትልኮ ወጣ ተብሎ፣ ኢየሱስ ሚስት እንደነበረችው፣ ልጆች እንደነበሩት፣ ዝርያዎቹ አሁንም በአውሮጳ መኖራቸው እውነት መሆኑ ሲነገርና ያነበቡትና ያየት በደም ፍላት ሲከራከሩ መጽሐፉን አነበብኩት። ሳነበበውም አሁንም ያው ልብ ወለድ ነው። ግን እውነትን ለማወቅ ያልወደዱ ሰዎች፣ እውነትን የተቀሙ ሰዎች ሐሰትን እና ተረትን እውነት ብለው ይቀበላሉ።

ቃሉ ከተረቶች እንድንርቅ በእጅጉ ያስጠነቅቀናል፤ ጳውሎስ ጢሞቴዎስን በኤፌሶን እንዲቀመጥ ሲለምነው አንዱ ምክንያት 'እንዳንዶች ልዩ ትምህርትን እንዳያስተምሩና ወደ ተረት መጨረሻም ወደሌለው ወደ ትውልዶች ታሪክ እንዳያደምጡ ልታዛቸው' ሲል ነው። 1ጢሞ. 1፡3-4። ራሱ ጢሞቴዎስም እከእንዲህ ያለ ተረት እንዲርቅ ሲመክረው፣ ነገር ግን ለዚህ ዓለም ከሚመችና የአሮጊቶችን ሴቶች ጨዋታ ከሚመስለው ተረት ራቅ። እግዚአብሔርን ለመምሰል ግን ራሱን አስለምድ። ብሏል፤ 1ጢሞ. 4፡7። ሰዎች ከእውነት ይልቅ ተረት ፍለጋ ጀርአቸውን እንደሚመልሱም ጽፏል፤ 2ጢሞ. 4፡4፤ ቲቶ 1፡13-14። እምነታችን በብልሃት የተፈጠረ ተረት ከመስማት አለመሆኑን ጴጥሮስም ተናገረ፤ 2ጴጥ. 1፡16። ተአምረ ማርያም እንዲህ ያለው ተረት ነው።

በእውነቱ ተአምረ ማርያም እንደ ልብ ወለድ ታስቦም እንኳ ሊጠየፉት የተገባ መድኃኒታችንን፣ ቤዛችንን፣ ጌታችንን ለመሸፈን የተፈጠረ እኩይ ሥራ ነው። ለማርያም የሚሰጣትን የቆየውንም ዘመናዊውንም አድንቆተ ማርያም ወደ አምልኮተ ማርያም የቀየረ ሥራ ነው። በተአምር ተጽንሳ በተአምራት የተንቆጠቆጠ ኑሮ ኖራ በቤዛነት ሞታ (ቤዛ ሆና፤ ስለዚህ ነው ቤዛዊተ ዓለም የሚሏት) በክብር ካረገች ከጌታ ክርስቶስ ምን አነሰች? ይህ ለማርያም የተሰጠ ስፍራ ከአክብሮት ያለፈ በመሆኑ ነው የጣዖት አምልኮ የሆነው። የእግዚአብሔር ክብር ከእርሱ ተቀንሶ ለማንም ሊሰጥ የተገባ አይደለም።

የ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ፍልስፍና

በአንድ በኩል ያልተጻፈ ተረት እየተነገረ በሌላ በኩል ደግሞ ዶ/ር ዘበነ የፕሮቴስታንቶችን እምነት፣ የ16th century ፍልስፍና በማለት ሊሳለቅበት ሞክሮአል። የ16th century ፍልስፍና ያለው ተሐድሶውን መሆኑ ነው። ይህን የ16ኛው ክፍለ ዘመን ፍልስፍና ካልነው በአገራችን የተፈጠሩትን ሰው ሠራሽ ልምምዶችና ሐሳውያን ትምህርቶች ምን ስም ሰጥቶአቸው ይሆን? ያ ተሐድሶ ፍልስፍና ከተባለ ያ ፍልስፍና ምን እንዳበረከተልን ብንጠይቅ ያበረከተልን አምስቱ ሶላዎች ይባላሉ። ሶላ ማለት ብቻ ማለት ነው። እነዚህ አምስት ሶላዎች፣ Sola Scriptura, Sola Fide, Sola Gratia, Solus Christus, Soli Deo Gloria ይባላሉ።

- 1) መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ፤ ምንም የሰው ቃልም፣ ድርሳንም፣ ገድልም፣ መልክዓም፣ ውዳሴም፣ ተረትም፣ ትውፊትም የሌለበት ቃሉ ብቻ።
- 2) እምነት ብቻ፤ ለመዳን ተብሎ ጾም የለ፣ ጸሎት የለ፣ ስለት የለ፣ ለስዕል መስገድ የለ፤ 40 ቀን የለ፤ 15 ቀን የለ፤ አማላጅ የለ፤ ከሞትኩ በኋላ ፍታት የለ፤ እምነት ብቻ።
- 3) ጸጋው ብቻ፤ ሥራዬ አይደለም የሚያድነኝ፤ የምሕረቱ ብዛት ነው የሚያድነኝ።
- 4) ክርስቶስ ብቻ፤ ሌላ ቤዛ የለም፤ ሌላ ጌታ የለም፤ ሌላ እመቤት የለም፤ ሌላ አዳኝ የለም፤ ሌላ ምትክ የለም፤ ሌላ ንጉሥ የለም።
- 5)

የእግዚአብሔር ክብር ብቻ፤ የተፈጠረው ሌላ ማንንም ለማክበር አይደለም፤ እርሱን እግዚአብሔርን ብቻ። የ16th century ፍልስፍና? የ16th century ፍልስፍና ፍልስፍና ከሆነ ወደነዚህ እውነቶች ያመጣን ፍልስፍና ነው። ከተረት ያላቀቀን፤ ከቃሉ ያጣበቀንን ጌታ ያስተዋወቀን፤ ከጣዖት እስራት የፈታን፤ በመስቀሉ ፍቅር የረታን እርሱን ጌታን ያሳየን ነው። ጸጋው ሳንበቃ ልጆች ያደረገን እኛ ለእርሱ እንኖራለን፤ ለእርሱ እንሞታለን።

ቃሉ በሚለው መቆም ተሐድሶው ያሳየን እውነት ነው። ዶ/ር ወዳጄህ፤ 'እኔ ይህን አልወደውም' እንዳለው፤ 'እኛ ይህን አንወድም' እያልን ቃሉ የሚለውን አንቀንስም፤ አንቅስም። በቃሉ ላይም ደግሞ፤ 'ይህን እወደዋለሁ' እያልን የፈለግነውን አንጨምርም። ከሙታን ተነሥታ አርጋለች፤ ቤዛ ናት፤ ጥንተ አብሶ የለባትም፤ ታማልዳለች፤ ሌላም ሌላም አንልም። የማንለው ለምንድን ነው? ቢባል መልሱ፤ ቃሉ ስለማይል ነው። በቃ ይኸው ነው። ቃሉ አይልም። የ16ኛው ክፍለ ዘመን ፍልስፍና የተባለው ተሐድሶ ያለንስተማረን ይህንን ቃሉ ብቻ የሚል መርህ ነው። ከቃሉ የሚያንድልም፤ በቃሉ ላይ የሚጨምርም መርገም ተነግሮበታል። ስለዚህ እኛ አንጨምርም፤ አንቀንስም። 'ይኸው እመቤት ይላል እዚህ' ብሎ የሚያሳየን ካለ እንላለን። 'ይኸው ቤዛይተ ኩሉ ተብሎ እዚህ ተጽፎአል' ብሎ የሚያሳየን ካለ እንላለን። 'ይኸው ወደ እርሷ ጸሎት ይደረግ ነበር' የሚለውን የሚያሳየን ካለ እኛም፤ ከልጅሽ ከወዳጅሽ ለምኒልን እያልን እንጸልያለን። ግን እነዚህን ነገሮች አናደርግም፤ ለምን? አልተጻፈም!

ጆን ኖክስ እና ስዕል

በ16ኛው ክፍለ ዘመን 'ፍልስፍና' ዘመን የኖረው የማርያምን ስዕል ባህር ውስጥ የጣለው ጆን ኖክስ ተጠቅሶአል። እንዲሁም የመጣለትን ስዕል መጣሉ ጉድ ተደርጎ ታይቶ ሲጀመር ስዕል ተስሎ ለስዕል መሰገዱ ግን አልተወገዘም። ይህ በሁለት ሚዛን መመዘን ነው። ስዕል ሠርተው ለስዕል የሚሰግዱት ቃሉ ያላዘዘውን ማድረጋቸው አላስወቀላቸውም። ጆን ኖክስ ግን ስዕል ወንዝ ውስጥ ጣለ ተብሎ ተዘለዘለ።

የጆን ኖክስ ታሪክ እንዲህ ነው፤ ነገሩ የእርሱ እንደሆነ ተገመተ እንጂ ታሪኩ የእርሱ ሊሆንም ላይሆንም ይችላል። እርሱ ከተናገረው ስለተገኘ የእርሱ ታሪክ እንደሆነ ሰፊ ተቀባይነት ያገኘ ታሪክ ነው። ያኔ (16ኛው ክፍለ ዘመን) ትልቁ ወንጀል ፕሮቴስታንት መሆን ነበር። በፈረንሳይ ካቶሊኮች በተደረገው ወረራ ኖክስ እና ሌሎች ፕሮቴስታንቶች ተይዘው እስረኞች ሆነው ለአንድ ዓመት ተኩል የመርከብ ቀዛፊ ተደረጉ። በዚህ ጊዜ አንድ ቀን ተውቦ የተሳለ (የማርያም መሆኑ ነው) ስዕል እንዲሳለሙት፤ እንዲሰሙት መጣ። ይህ ሰው፤ (ምናልባት ኖክስ ራሱ ነው) 'አታስቸግሩኝ፤ እንዲህ ያለው ጣዖት እርግማን ነው፤ ስለዚህ

አልነካውም።' አለ። አለቃውና ሌሎች ሦስት ሆነው አስገድደው ሊያስሙት ወደ ወደ ፊቱ አስጠጉት። ያኔ ነው ከእጃቸው ስዕሉን ወስዶ፤ 'እንግዲህ እመቤታችን ትዋኝና ራሷን ታድን።' ብሎ ወደ ወንዙ ወረወረው። ከዚያ በኋላ እንዲያውም እኩቲሽ የሆኑ ፕሮቴስታንት እስረኞች ስዕል መሳም ቀረላቸው።

ዶ/ር ዘበነ 'ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ' ብሎ በጻፈው ውስጥ ኃይለ ቃሉ 'ተቀበሉ' የተባለው ግስ ነው። ስለ መቀበል በቃሉ ውስጥ የተነገረን ምንድን ነው? በመጽሐፍ ቅዱስ ማርያምን ስለመቀበል ነው? ወይስ ክርስቶስን ስለመቀበል ነው የተጻፈው? ማርያምን ስለመቀበል የተጻፈ ምንም ነገር የለም። ክርስቶስን ስለመቀበል ግን እንዲህ ተጽፎአል፤ የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፤ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም። ለተቀበሉት ሁሉ ግን፤ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው፤ ዮሐ. 1፡11-12። ማንን ለተቀበሉት? እርሱን ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ለተቀበሉት ሥልጣን ተሰጣቸው። ምን ይሆኑ ዘንድ? የእግዚአብሔር ልጆች። ቆላ. 2፡6 እንግዲህ ጌታን ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ተቀበላችሁት በእርሱ ተመላለሱ፤ ይላል። መጽሐፍ ቅዱስ ማርያምን ስለመቀበል የሚያስተምረው ምንም ነገር የለም። እና ማርያምን ተቀበሉ የሚል ለማሳትና ለማሳሳት የተነገረ ካልሆነ በቀር ከየት መጥቶ ነው ፕሮቴስታንቶች ማርያምን ተቀበሉ ተብሎ የተጻፈው?

ዶ/ር ወዳጄህ እና መላእክት

ዶ/ር ወዳጄህ መላእክትን በጣም ብዙ ጊዜ ማየቱን ተናግሮአል። ምን እንደሚመስሉ ለተጠየቀው ጥያቄ የሰጠው መልስ ግን፤ 'መግለጥ አይቻልም፤ describe ማድረግ አይቻልም' የሚል ነው። ከዚህ በፊት የጠረፏን ንግሥት እና አሁን ደግሞ ያልተጻፉ የነገረ ማርያም ጽንሰ አሳቦችን መግለጥና ማብራራት እየቻለ እየተገለጡ ብዙ ጊዜ የታዩትን መላእክት መግለጥ አለመቻሉ አለመቻልን ሳይሆን ወይ አለመፈለግን ወይም የነገሮቹን አለመኖር ያመለክታል። መላእክት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ ጊዜያት የታዩ ሲሆኑ ያየአቸው ሰዎች መግለጥ አላቃታቸውም። ይህ መላእክትን ብዙ ጊዜ አይቶ መናገር አለመቻል ቀደም ሲል እነማን በምን መንፈስ እንደሚሠሩ አውቃለሁ፤ አልናገርም እንጂ ካለው የተራራቀ አይደለም።

መጽሐፉ የሚያተኩረው በመላእክት አለቆች ላይ እንደሆነ ተናግሮአል። ሰባት እመላእክት አለቆች መኖራቸውንም አብራራቸዋል። በዚህ የዶ/ር ወዳጄህ መጽሐፍ ቅዱስ ወንጌላውያን አማኞች የሚያነበቡት እና ሕይወታቸውን የሚያስተዳድሩበት መጽሐፍ ቅዱስ አለመሆኑን አረጋግጦአል። በብሉይ ኪዳን በዳን. 10፤13፤21 እና 12፤1 ሚካኤል አለቃ መሆኑ ተጽፎአል። አዲስ ኪዳን

በይሁ. 9 የመላእክት አለቃ ሚካኤል ይላል። ራእ. 12፥7 ሚካኤልና ሠራዊቱ ስለሚል ሠራዊቱ መላእክት ናቸውና አለቃቸው መሆኑ ይስተዋላል። ገብርኤል በመጽሐፍ ቅዱስ 4 ጊዜ በዳን. 8፥16፤ 9፥21፤ በሉቃ. 2፥19 እና 26 ተጠቅሶአል፤ አንዴም ግን አለቃ አልተባለም። መጽሐፍ ቅዱስ የመላእክት አለቃ ብሎ የጠቀሰው አንድ ሚካኤል ብቻ ነው። አንድ ሚካኤል ብቻ፤ በቃ፤ ይኸው ነው። እነ ራጉኤል እና ሩፋኤል እና ሰረቃኤል ሌሎቹም ቃሉ የማያውቃቸው ናቸው።

ዶ/ር ወዳጄኔህ ስለ መላእክት የተናገረውም ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ ወደ ካቶሊክ እና ኦርቶዶክስ ትውፊት ያደላ ነው። ይህንን የጻፈውም በአገራችን ኤክዩሜኒዝምን ደጋግፎ ለማቆም ሲልክ ከእነዚህ ሃይማኖቶች ጋር መታከክን ይመስላል፤ ኤክዩሜኒዝም እና inter-faith dialogue ያለውን ጉዳይ ለማነቃቃት እንደጻፈው እገምታለሁ። ነገሩት ከኢትዮጵያ ጋር ለማቆራኘትም ነው የመላእክት አለቆች ሚና ከእናት አገር ጋር የተቆራኘው። ይህ ኢትዮጵያን ነው። ኢትዮጵያን ኢትዮጵያን በዚህ ዘመን እስራኤልን የተካች የእግዚአብሔር ልዩ አገርና ሕዝብ አድርጎ የማቅረብ የስሕተት ፍልስፍና ነው። ስለዚህ ጉዳይ የጻፍኳቸውን ሁለት መጣጥፎች ከታች ከግርጌ ማስታወሻ ምንጭ ይመልከቱ።⁷ እንግዲህ፡ ሰባት ሊቃነ መላእክት ሲባል ቃሉን እንስማ? ወይስ ድርሳናትንና አዋልዳትን እንስማ? ቃሉ ሲናገር መከበር እንዳለበት ሁሉ፤ ቃሉ አልሲናገርም መከበር አለብን። አልሲናገር ሳይናገር ሲቀር ማለቴ ነው። የሚመራንን መሪ ቃል በሰዎች ቃል መለወጥ ትልቅ ስሕተት ነው።

መላእክት እና ስግደት / ቃሉን የማለት እንጂ ያለማንበብ ጠንቅ

ለመላእክት መስገድ ተገቢ ነው? ተብሎ ሲጠየቅ፡ 'እኔ ይህንን እንደየሃይማኖቱ ነው የማየው' ነበር ያለው። በእውነቱ ይህ አግባብ ነው? 'እኔ ፕሮቴስታንት አይደለሁም' ያለውን አነጋገሩን በድምቀት ከገለጡት አባባሎቹ አንዱ ይህ ይመስለኛል። ይህንን ነው ሌሎቹን ላለማስቀየም እጅግ በጣም እየጣረ ወንጌላዊ ክርስትናን ግን ጀርባውን የሚወጋ ሰው ነው ያልኩት። ለመላእክት መስገድን በተመለከተ ብዙ የስግደት ዓይነቶችን በመጥቀስ ጉዳዩን ለማጽደቅ ሞክሮአል። የአክብሮት ስግደት፤ የአምልኮ ስግደት፤ የጸጋ ስግደት፤ የሰላምታ ስግደት፤ ይባላል። እውነት እነዚህ ሰጋጆች መልአክ አይተው፤ መልአክ ተገናኝቷቸው ነው የአክብሮት ወይም የሰላምታ ስግደት የሰገዱት? መላእክትን ካላዩ ደግሞ ፊታቸው ወዴት ዞሮ ነው የሚሰግዱት? ለምን? ለምንድነው ለማምታታት ለሰው ሰላምታ የሚሰገደውን ስግደት ስም በወጣላቸው የተሸነሹ

ስግደቶች ሰበብ በስፍራው ለሌሉ ቅዱሳንና መላእክትና ማርያም የሚደረገው? ከየት የተገኘ ትምህርት ነው? ማርያም ወይም ዮሴፍ፤ ሚካኤል ወይም ገብርኤል እዚያ ተገኝተው ሰላምታ ቢሰጣቸው አንድ ነገር ነው። ያውም ሰላምታ ብቻ። ሰዎች የሆኑቱ ጭራሽ ሊገኙ እንደማይችሉ ደግሞ የታወቀ ነው። ሞተዋልና በአካል የሉም፤ በስፍራቸው ሆነው የትንሣኤን ቀን እየጠበቁ ናቸው። ስግደቱ የሚደረገው እነርሱ ባበአካል በሌሉበት የሚደረግ ስግደት ነውና ይህ ከምን የተገኘ ነው? እንዲህ ያሉትን የተሸቃቀጡ ነገሮች ነው ዶ/ር ወዳጄኔህ በዚህ ቃል ምልልስ ገቢታው ላይ ያቀረበልን። ይህ ግልጽ የሆነ ከቃሉ የወጣ ስሕተት ነውና ያሳዝናል።

እንዲህ ያሉት ስለ መላእክትና ስለ ማርያም የተጻፉት ነገሮች በአገራችን ኤክዩሜኒዝምን ለመጀመር መንገድ ይጠርጉ ይሆናል፤ መንገዱ ግን ወደ ገሃነም የሚያመለክት መንገድ መሆኑን ጠንቅቀን ማወቅ አለብን። የመላእክት ስግደትን 'እንደየሃይማኖቱ ነው የማየው' ማለት እኮ ምንም ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በቀር መላእክት በሌሉበት ለመላእክት የሚሰግዱት (ምንም እንኳን ስግደቱ የጸጋ፤ የሰላምታ፤ የአክብሮት፤ ወዘተ፤ ነው ቢሉም) ልክ ናቸው፤ እንዲህ የመሰለውን ስግደት በስፍራው ለሌሉ ፍጡራን ማቅረብም ልክ ነው ማለቴ ነው።

ዶ/ር ዘበነ ስለ ስግደት ሲናገር ገብር ኤልም ኤልሳቤጥም፤ መጥምቁ ዮሐንስም ለማርያም ስግደው ነበር ብሎአል። ይህ ያልተጻፈ እና ውሸት ነው። የሐሰት ትምህርት የሚጀመረውና ስር ሰድዶ የሚኖረው እኮ እንዲህ ሳይነበብ እየተባለ ነው። ገብርኤል ሰገደ? ስለ ገብርኤል የተጻፈው፤ መልአኩም ወደ እርስዎ ገብቶ፡- ደስ ይበልሽ፤ ጸጋ የሞላብሽ ሆይ፤ ጌታ ከአንቺ ጋር ነው፤ አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ አላት። (ሉቃ. 1፥28) ሰገደ ከየት መጣ? ስለ ኤልሳቤጥ ደግሞ እንዲያውም ማርያም ናት ኤልሳቤጥን ተሳለመቻት የተባለው። ወደ ዘካርያስም ቤት ገብታ ኤልሳቤጥን ተሳለመቻት። (ሉቃ. 1፥40) ስለ ጽንሱ የተባለውም፤ ኤልሳቤጥም የማርያምን ሰላምታ በሰማች ጊዜ ፅንሱ በማጎፀንዋ ውስጥ ዘለለ፤ በኤልሳቤጥም መንፈስ ቅዱስ ሞላባት፤ ነው (ቁ፡ 41)። ጽንሱ በማጎጸን ዘለለ ማለት ሰገደ ነው? ያልተጻፈ ሲነበብ የተጭበረበረ ነገር እንዴት እንደሚገባ በቀላሉ መመልከት ይቻላል። እንዲህ ያሉ ውሸቶች ናቸው በጊዜ ብዛት ውስጥ አሁን ስለ ማርያም፤ ስለ መላእክት፤ ስለ ሞቱ 'ቅዱሳን' የተባሉ ሰዎች የስሕተት ትምህርቶች እየተፈጠሩ አዳኙ ጌታ እንዲሸፈን የሚደረገው። ብዙዎቹ ቃሉን ይሰሙታል እንጂ አያነበቡትም። አሳዛኙ ነገር ደግሞ፤ እንደ ዶ/ር ዘበነ ያሉት የሚናገሩትም በቃላቸው ይሉታል እንጂ ቃሉን ገልጠው አያነበቡትም። አሁን እነዚህ ጥቅሶች ቢነበቡ፤ በማስተዋል ቢነበቡ፤ ገብርኤል ሰግዶ ነበር፤ ኤልሳቤጥ ሰግዳ ነበር፤ ዮሐንስ ሰግዶ ነበር አይባልም ነበር።

በድንግል ማርያም ማጎጸን ያደረገው ሥጋን የነሣው ሰው የሆነው ጌታና ጌታ ሆኖ የኖረው ነው። ኤልሳቤጥ ማርያምን የጌታዬ እናት

⁷ <http://www.good-amharic-books.com/library?id=1116> እና <http://www.good-amharic-books.com/library?id=1345>

ማለቷ እውነት ነው። በማርያም ውስጥ የነበረው ጌታ ነውና። መልአኩ ገብርኤልም ልዩ የመሰለ ሰላምታ ማቅረቡም በሉቃስ ወንጌል ተጽፎአል። አንድ አርቶዶክሳዊ ጸሐፊ የመላእክትና ሰዎች ስግደት ለማርያም ስለመገባቱ ሲጽፍ፡ የኤልሳቤጥን ሰላምታ፡ “ምንኛ አስደናቂ ውዳሴ ነው” ሲል የገብርኤልን ሰላምታም ምስጋና በማለት፡ “እመቤታችን የተመሰገነችው በሰዎች ብቻ ሳይሆን በመላእክትም ነው” ብሎአል።⁸

ነገሩ ውዳሴና ምስጋና ሳይሆን ሰላምታ መሆኑን ለመገንዘብ አይከብድም፤ ቃሉን ከማንበብ በላይም አይጠይቅም። ማርያም ለገብርኤል ምላሽ ስትሰጥ፡ “ይህ እንዴት ያለ ሰላምታ ነው?” አለች እንጂ፡ “ይህ እንዴት ያለ ውዳሴና ምስጋና ነው!” አላለችም። ደግሞም፡ “በሰዎችና በመላእክት” የሚለውን አጋኖ እናስተውል። ገብርኤል አንድ መልአክ፡ ኤልሳቤጥም አንዲት ሴት ናቸው። ይህ የቀረበ የአንድ ጊዜ ሰላምታ ማርያም በሕይወት ሳለችም ከሞተች በኋላም አልቀጠለም፤ መቀጠልም የለበትም፤ ሊቀጥልም አይችልም፤ በአካል የለችምና። ሳለች እንኳ በሉቃ. 11፡27-28 አንዲት ሴት፡ የተሸከመችህ ማኅፀንና የጠባሃቸው ጡቶች ብፁዓን ናቸው ስትል ጌታ፡ “እውነትሽን ነው” አላላትም። ያላት፡ ብፁዓንስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚጠብቁት ናቸው ነው። ቃሉን እንደ ቃል ሳይሆን ቀድሞ በሰሙት በብልሃት የተፈጠረ ተረት ሸፍነው ሸፋኑን ብቻ የሚያነብቡ ሰዎች የሳቱ አሳቾች ይሆናሉ።

ነገረ ማርያም እስከዚህ የሚያነጋግር ዋና ጉዳይ አይደለም። እኛ ወንጌላውያን ክርስቲያኖች ማርያምን ዝቅ የሚያደርግ፡ የሚያዋርድ ትምህርት ኖሮን አያውቅም። በመዳናችን ላይም፡ ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ግንኙነት ላይም ማርያም አንዳችም ተሳትፎም የላትም። የማንም አማላጅ አይደለችም። ልትሆንም አትችልም። እኛ ወንጌላውያን አማኞች ማርያምን ዝቅ እንደማናደርግ ሁሉ ያልተሰጣትን በመጨመርም አናጋንናትም። ካደረግን ቃሉ የማያስተምረውን በማስተማራችን ውሸታሞች እና የሐሰት አስተማሪዎች እንሆናለን።

እውን ቤዛ ማን ነው?

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ከሄድን ግን ዋናው የእምነታችን ራስና ፈጻሚው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። መከራከር ወይም መነጋገር ከኖረብን ልንነጋገርበት የተገባው ትልቁ ጉዳይ ስለ ጌታችንና መድኃኒታችን፤ ስለ ቤዛችንና ተውላጣዊ፤ ምትካዊ ሞታችንን ስለሞተልን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ከክርስቶስ ሌላ ቤዛ የለም። ቤዛ ማለት የነፍስ ዋጋ፡

ለነፍስ የሚከፈል ዎጆ ነው። ስለ ቤዛነት የአዲስ ኪዳን ትምህርት ግልጽ ነው፤ ቤዛችን አንድ ብቻ፤ እርሱም በመስቀል ላይ የሞተልን ክርስቶስ ነው። ሌላ ቤዛ መኖሩ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አልተጻፈምና በኋላ ከተፈጠረ ይህ ከቃሉ ጋር የሚጋጭ ስለሆነ ስሕተት መሆኑ ግልጽ ነው። ታዲያ ይህን ስሕተት መምህራኑ ስለምን ያስተምራሉ? ደሚን አፍስሳ የሰውን ልጅ እንዳዳነች የሚሰበክ የጌታ ደም የእርሷ ንጹህ ደም በመሆኑ ነው ይሉናል የሚደፍሩቱ። ቃሉ ግን የሚለው ይህንን ነው፤

በኢየሱስ ክርስቶስም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጸጋው ይጸድቃሉ፤ ሮሜ. 3፡24

በውድ ልጁም፡ እንደ ጸጋው ባለ ጠግነት መጠን፤ በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አገኘን፤ እርሱም የበደላችን ስርየት፤ ኤፌ. 1፡7

ራሱንም ለሁሉ ቤዛ ሰጠ፤ ይህም በገዛ ዘመኑ ምስክርነቱ ነበረ፤ 1ጢሞ. 2፡6

የዘላለምን ቤዛነት አግኝቶ አንድ ጊዜ ፈጽሞ ወደ ቅድስት በገዛ ደሙ ገባ እንጂ በፍየሎችና በጥጆች ደም አይደለም፤ ዕብ. 9፡12

እነዚህ ጥቅሶች ስለማርያም ቤዛነት አያስተምሩም። ማርያም ፈጽሞ ቤዛ ተደርጋ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አልተጻፈችም። መድኃኒት አንድ ብቻ ነው። መዳንም በሌላ በማንም የለም፤ እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና፤ ሐዋ. 4፡12።

ማርያም ቤዛ ብትሆንና የማርያም ሞት የሚያድነንማ ቢሆን ክርስቶስ ቀድሞውኑ መወለድም መሞትም ባላስፈለገውም ነበር። ማርያም ከኃጢአት ንጹሕ ሆና ከተወለደች እርሷ መሞትና በደሚ መንጸት አይቻለንም ነበር? ቤዛ መሆን ከቻለች ሌላ ቤዛ ለምን አስፈለገ? ሌላ መድኃኒት ለምን አስፈለገ? እኛ እኮ ቃሉን የምንሰማና ልንታዘዝ የምንጥር ሰዎች ነን። ቃሉ ደግሞ አንድም ቦታ፤ አንድም ቦታ፤ ማርያምን ቤዛም፤ እመቤት አይልም። ይቅርና ቤዛን ወእግዝእትነ፤ ቤዛ እና እግዝእት እንኳን አይልም።

ዶ/ር ወዳጄኅ እና ኤክዩሜኒዝም

ዶ/ር ወዳጄኅ ከዚህ በኋላ ምን ሊያደርግ እንደሚናገር ሲመልስ የተምታታና የሚያምታታ መልስ ሰጥቶአል። በአንድ ወገን ማርጆት፤ ሽማግሌ መሆን፤ ገዳም መግባት የሚቻል ቢሆን እንደሚገባ ተናግሮአል። 'ገዳም መግባት የሚቻል ቢሆን' ሲል ፕሮቴስታንት አለመሆኑን ገና አልተቀበለውም ይመስላል። በሌላ ወገኑ ደግሞ ኤክዩሜኒዝም የሚባል አዲስ ፍልስማኖት እንደሚጀምር ተናግሮአል። ፍልስማኖት ወይም ፍልማኖት የሚል

⁸ ስውሩ አደጋ፡ ቀሲስ ባወቀ ተረፈ፤ Pater Books, Los Angeles, 1997 ዓ. ም.፤ ገጽ 100-101።

ቃል ከዚህ በፊት ደጋግሜ ተጠቅሜአለሁ፤ የፍልስፍናና ሃይማኖት ቅይጥ ማለት ነው።

በቃለ ምልልሱ፡ 'እኔ አሁን ፕሮቴስታንት አይደለሁም' ቢልም የማርያም ታላቅ አእምሮ መጽሐፉ ውስጥ፡ "እኔ ራሴን ክርስቲያን ብዬ መጥራት ብመርጥም ፕሮቴስታንት ክርስቲያን መሆኔ የታወቀ ነው። ካሪዝማቲክ፡ ፔንቴኮስታል ፕሮቴስታንት ነኝ። ወደ ፊትም እንዲሁ እንደሆንኩ እቀጥላለሁ።" ብሏል (ገጽ 116)። 'ወደ ፊትም እንዲሁ እንደሆንኩ እቀጥላለሁ።' ማለቱ መጽሐፉ በታተመ በጥቂት ዓመታት (ምናልባት ወራት) ሚሙቶ ጠፍቶአል። መቼም በኤክዩሜኒዝም ሁሉንም እንዳለ መቀበል እንደማይቻል ሁሉንም መከድም የማይቻል ነው። ሲጀመር ደግሞ ከጠቀሳቸው ከሦስቱ አንዱን መሆን ግድ ነው። ይህኛውን (ማለትም ፕሮቴስታንት) ሆኖ ለዓመታት ቆይቶአል፤ አሁን ደግሞ አይደለም፤ እና አሁን የትኛው ነው? ከምንም ከሌለበት እንዴት ሆኖ ነው። ወይም እምን መሠረት ላይ ቆሞ ነው ያንን መመሥረት የሚችለው። እዚያ ውስጥ ለመግባት በመጀመሪያ አንተ ማን ነህ ቢባል መልስ አያሻውም? ወይስ ለራሱ የተለየ መደብ መድብአል? ከታላቁ መገመስ (1054 ዓ. ም.) በፊት ያለው ክርስትና ተከታይ ነኝ ማለት ከነባሩ እውነታ መሸሽ ብቻ ሳይሆን የሌለውን መከተልም ነው። ታሪኩን በጥልቀት ስናጤነው የ1054ቱ መገመስ ዋና ዋና ምክንያቶች ከስነ መለኮታዊ ይልቅ የሚያይሉት ፖለቲካዊ ናቸው። ከስነ መለኮት ጋር የተያያዘው የመንፈስ ቅዱስ የስርጸት ምንጭ ነው።

ኤክዩሜኒዝም ሊቃሚ ፍልስማዊ ነው። ከሌሎች ለቅም መውሰድ ላይ ያተኩር እንጂ ያለበትን በመካድ አይጀምርም። ሁሉም የየራሱን ጥሎና አጣጥሎ ከራሱ ውስጥ ከሌሎች ጋር የጋራ የሆነውን ብቻ ለመዋጮ ይዞ አይመጣም። የራሱን ይዞ እንጂ ጥሎ አይደለም የሚመጣው። የዶ/ር ወዳጄኒህ በግልጽ ከመስመር የወጣ አካሄድ የራሴ የሚለውና የሚያዋጣው፤ የሚወክለው ወይም የሚወክልበት ሳይኖር መሆኑ ነው።

ኤክዩሜኒዝም 'ኢዝም' ነው፤ እንደ humanism, atheism, darwinism, socialism, fascism, post-modernism, catholicism ወዘተ፤ ኢዝም ነው። ኢዝም መርሆዎች ያሉት ፍልስፍና ነው። አንዳንዱ ለጊዜው በሰው ዙሪያ ያጠነጥንና ከዚያ ሲያድግ በመርሆዎች እንዝርት ላይ የሚሾር፤ የሚሸከረከር ፍልስፍና ነው።

ኤክዩሜኒዝም ከተባባሪ ድርጅቶች አሳቦችንና ምርሆዎችን በመልቀም በተገኙት ነጥቦች ዙሪያ የትብብር ድርጅትን የመገንባት ፍልስፍና ነው። በጠባቡ ሲወሰድ ትልልቆቹን የክርስትና ክፍሎች (አካፕ - አርቶዶክስ፤ ካቶሊክ፤ ፕሮቴስታንት) የሚያቅፍ ትብብር ሲሆን፤ በሰፊው ትርጉሙ ግን ሌሎች ሃይማኖቶችንም የሚጨምር፤ አንዱ ሌላውን ይበልጥ ወደ መረዳትና መተባበር የሚያመጣ ፍልስፍና ነው። በ1948 የተመሠረተው World

Council of Churches (WCC) የዚህ ፍልስፍና ዋና ምሳሌ ነው። የትብብሩ አርማ አይኮሜኔ የሚል የግሪክ ቃል ነው።

οἰκουμένη (አይኮሜኔ) የግሪክ ቃል ነው። ቤት፤ ስፍራ፤ መኖሪያ ማለት ሆኖ ዓለም ሁሉ እንደማለትም ነው። ይህኛው ዓለም ሁሉ የሚለው ቃል አይኮሜኔ እየተሰኘ በአዲስ ኪዳን 15 ጊዜያት ተጽፎአል። ለምሳሌ፡ በማቴ. 24፡14 ይህ የመንግሥት ወንጌል በዓለም ሁሉ ይሰበካል፤ በሚለው ዓለም ሁሉ ይህ ቃል ነው። በሉቃ. 2፡1 በዚያም ወራት ዓለሙ ሁሉ እንዲጻፍ ከአውግስጦስ ቄሣር ትእዛዝ ወጣች። ሐዋ. 11፡28፤ አጋባብ የሚሉት አንድ ሰው ተነሥቶ በዓለም ሁሉ ታላቅ ራብ ሊሆን እንዳለው በመንፈስ አመለከተ፤ ራእ. 12፡9 ዓለሙንም ሁሉ የሚያስተው፤ ዲያብሎስና ሰይጣን የሚባለው ታላቁ ዘንዶ እርሱም የቀደመው እባብ ተጣለ፤ ሌሎችም አሉ። በዚያ ዘመን አይኮሜኔ ወይም ዓለሙ ሁሉ ማለት በጠባቡ ሲወሰድ የሮም ግዛት ነው። ሲሰፋ ደግሞ ዓለም ሁሉ ነው።

World Council of Churches ሲጀመር የተባበሩ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት ነበሩ። ጥሪውን ስምተው ያልተባበሩት ደግሞ ይህ ጤማና አካሄድ አለመሆኑን የተገነዘቡት ናቸው። እነዚህኛዎቹ ደግሞ ለብቻቸው World Evangelical Alliance (የዓለም ወንጌላውያን አንድነት) የሚባል ዓለም አቀፍ የወንጌላውያን ማኅበር መሥርተዋል።

የአይኮሜኔ ወይም ኤክዩሜኒዝም መሪ መርህ የሆነው 'ትብብር' የሚባለው አሳብ መልካም ይመስላል፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊም ይመስላል። ግን ትብብሩ ውስጥ የሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት መሠረታዊ ከሚባሉት መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶች ጋር የሚጣላ እምነትና ተግባር ከኖራቸውስ? ለምሳሌ፡ ክርስቶስ አምላክ ነው፤ ግን ፍጡር ነው የሚሉ አሉ። ከልደቱ እስከ ትንሣኤው ድረስ ሰው ብቻ ነበር የሚሉ አሉ። ቃሉ ወይም መጽሐፍ ቅዱስ ወይም 66ቱ የብሉይ እና የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ስብስብ ብቸኛው ባለ ሥልጣን አይደለም የሚሉ አሉ። ሌሎች መጻሕፍትም አሉ የሚሉ አሉ። ስግደት ለቅዱሳንም፤ ለመላእክትም ይደረጋል፤ ከክርስቶስ ጋር ማርያምም አቻ ወይም ተካፋይ ቤዛ (co-redemptrix) ናት የሚሉ አሉ። ሌሎችም አሉ። እነዚህ ሲኖሩ ዋናው መርህ የሆነው መቻቻልና መተባበር እነዚህን ዐበይት ልዩነቶች በመቻቻል ስም እንደሌሉ ይቆጥራቸዋል።

ኤክዩሜኒዝም እንደ መቻቻልና እንደ ትብብር ዋና ዋና የእምነት ጉዳዮችን ሠውቶ ነው በመቃብራቸው ላይ ሐውልቱን የሚሠራው። ስለዚህ ነው አደገኛ የሚሆነው። ኤክዩሜኒዝም የጅምላ አንድነት ስለሆነ ዋጋው ሚዛናዊ አይደለም። በሬን በዶሮ እንደመለወጠ፤ ወይም ቢስኪሊት ለመውሰድ መኪና እንደመስጠት ነው። ዶሮና ቢስኪሊት ለሚያቀርበው ጥቅም ነው። በሬና መኪና ለሚከፍለው ግን ክፍያው ያንገዳግዳል። በዚህ መቻቻል

ወንጌላውያን አማኞች የሚከፍሉት ዋጋ ትልቅ ነው። ወንጌል ነው የሚከፈለው። ወንጌል ነው ታርዶ ተበልቶ መሠዊያው ላይ የሚደረደረው። በኤክዩሜኒዝም ትብብርና መቻቻል ውስጥ ትክ ብለን ከተመለከትነው ሌሎች የሚቀነስባቸው ነገር የለም፤ 'ይህንን እዚያው በጠበላችሁ አድርጉት' ነው የሚባሉት እንጂ ተወ. የሚባሉት ነገር የለም። ወንጌላውያኑ ግን ቀድሞ የጨመሩት ቅጥያና አሁን የሚተዉት ነገር ስለሌለ ስለ ትብብሩ ሲሉ መሠዊያው ላይ የሚያስቀምጡት ወንጌሉን ነው። ይህ ደግሞ ሊታሰብም እንኳ የማይግባው ጉዳይ ነው። ስለዚህ አንዱ ወገን የሚከፍለው የለም፤ ሌላው ግን ይከፍልለታል።

ኤክዩሜኒዝም ቀላል በሆኑ ጉዳዮች መስማማትን የሚያጎላ ነው፤ ጉልህ ትኩረት የሚሰጣቸው የክርስትና ተግባራት እንደ የልብ ለውጥ፣ ደቀ መዝሙርነት፣ ክርስቶስን መምሰል፣ ተግባራዊ ቅድስና፣ ወንጌል፣ ያልተደረሱ የሩቆችን፣ ወይም የቅርቦችን ዝግ በሮች ማንኳኳት ጉዳያቸው አይደለም። የነፍሳት ድነት ሳይሆን ፖለቲካዊ፣ ማኅበራዊ፣ የመብት ጉዳዮች፣ ሰብዓዊ ጉዳዮች ላይ የሚያተኩሩ ናቸው። ስለዚህ ነው ዋና የሆኑት ተዘንግተው ዋና ያልሆኑት ላይ ትኩረት የሚደረገው ያልኩት። እስካሁን የተከናወኑ የWCCን አጀንዳዎች ብናጠና፣ በምን በምን ጉዳዮች ተነጋግረው አቋም አወጡ? ምን መግለጫ ሰጡ ብንል የምናገኘው ይህንን እውነት ነው።

ኤክዩሜኒዝም አድጎ ደግሞ ወንጌሉ በውኃ ይቀጥና ሁሉ ይድናሉ ወደሚል ዩኒቨርሲቲዝም ወደሚባል ፍልስፍናት ይደረሳል። ኤክዩሜኒዝም ከግሎባሊዝም (ዓለመንደርነት) እና ከአዲሱ ዘመን እንቅስቃሴ ፍልስፍና ጋር የተዋሰነ ነው፤ ድንበሩ ደግሞ ደብዛዛ ነው። ጌታ ኤክዩሜኒካል መሪ አልነበረም። ጌታ፣ አዋጡና አንድ ላይ እንኩር፤ አጋጩና ግዙልን፤ ሳንነቃቀፍ የጋራ እኩቶቻችንን ጠብቀን ተቻችለን፤ ተጠጋግተን እንቀመጥ' የሚል መሪ አይደለም።

ጌታ በዮሐ. 17 የጸለየው ጸሎት የኤክዩሜኒዝም ጸሎት አይደለም። ስለ እውነት፣ ስለ ቃል፣ በእውነት ቃል ስለመቀደስ፣ ስለ ፍጹም አንድነት እንጂ እንደነ ሐናንያና ሰጴራ ግምሹን እቤት ደብቆ ግማሹን ይዞ መጥቶ ስለሚደረግ ዓይነት፣ ይህ ይህ እቤት ይቅር ይህ ግን ይምጣ ስለሚባል ዓይነት ትብብር አይደለም። ቢሆንም ኖሮ ለምን ሰቀሉት? ኤክዩሜኒካል መሪ እኮ አይሰቀልም። ልዩነቶቻችንን አናንሣ፤ በአንድነቶቻችን እንደሰሰት፤ ተከባብረን፣ ተቻችለን፣ ተጠጋግተን እንቀመጥ' የሚል መሪ አይኮንም።

ኤክዩሜኒዝም ምናልባት በሚቀጥሉት ዓመታት ከሐሰተኛ ነቢያት እና የሐሰት አስተማሪዎች ላይ ተጨምሮ ትልቁ የወንጌላውያን ክርስቲያኖች ራስ ምታት ሊሆን ይችላል ብዬ እገምታለሁ።

መደምደሚያ

ስደመድም ይህን እላለሁ፤ ሁለቱም ሰዎች የወንጌላውያን አማኞችን ያዩበት፣ ይልቁንም ያሳዩት እይታ የተሳሳተ ነው። ወንጌላውያን አማኞች ተሳታፊዎችና ተራጋሚዎች አይደሉም። በቃለ ምልልሱ ላይ፣ 'ወንጌላውያን አማኞች አርቶዶክሶችን ይቅርታ መጠየቅ አለባቸው' የሚል ቃል ተወርውሮአል። ይቅርታ ለመጠየቅ እኮ በደል መኖር አለበት። በድፍኑ ተሳደቡ፤ ተራገሙ የተባለው የሐሰት ክስ መሆኑን ሳንዘነጋ፣ በደሉ አልተነገረም። በደል በሌለበት ይቅርታ ፌዝ ነው።

የተወሰኑ ጉዳዮች እምነታዊ ፋይዳ አምነት ነው። ነገር ማርያም በአማኞች እምነት ላይ የሚጨምረውም ሆነ የሚቀንሰው ነገር የለም። ስለ መላእክት የተነገረውም እንዲሁ ፋይዳቢስ ነው። ዶ/ር ወዳጄኑህ በማርያምና በሊቃነ መላእክት ላይ የጻፋቸው መጻሕፍት ከካቶሊካውያንና ኦርቶዶክሳውያን አድናቆትን ሊቸረው ይችላል። እንደ ዶ/ር ዘበነ ካሉት የተሰነዘረው ፈጣን ምላሽም ይህንን ያመለክታል። ሆኖም የኋላ ኋላ ቃሉ የሚለው ነው የሚዳኘንና፣ ወንጌላውያን አማኞች ደግሞ የቃሉ ተማሪዎች ነንና ትምህርቶቹ ዳገት የማያስወጡ የጎመን ጥጋቦች መሆናቸውን ማየት አዳጋች አይሆንም። ውኃ የማያነሱ፣ ከብደት የሌላቸው ብቻ ሳይሆኑ እንዲያውም በቃሉ ውስጥ የማይገኙ፣ ጤናማ ያልሆኑ፣ የጌታን ማንነት ለመሸፈን የተፈተሉ መጋረጃዎች መሆናቸውን የቃሉ ተማሪዎች ያይዩታል፤ ያውቁታል።

አንድ 'እኔ ፕሮቴስታንት አይደለሁም' ያለ አንድ ሰው ስለ ማርያም መናገሩ ይህን ያህል ጮቤ ማስረገጥና ቁልቁላ ማስነፋት የተገባው አይደለም። ወንጌላውያን አማኞች ስለ ማርያም በቃሉ የተጻፈውን እናውቃለን። ያልተጻፈውን ማወቅ አይጠበቅብንም። ለማርያም ቃሉ ካለላት አስበልጠን አንሰጣትም፤ አሳንሰንም አንሰጣትም። ቃሉ እንደዚያ ስለማይላት ቅድመ ጽንሰ፣ ድኅረ ጽንሰ ድንግል፣ እመቤት፣ ቤዛ፣ ሐመረ ኖሳ፣ የያዕቆብ መሰላል፣ ሌላም ያልተባሉ ነገሮች አንልም። ይህን ሁሉ ያልተጻፈ ነገር አግብስብለው የሚጨምሩና የማያነብቡትን ሰዎች የሚያስቱ እንደ ዶ/ር ዘበነ ያሉ ሰዎች መርገም ነው በላያቸው እና በሰሚዎቻቸው የሚከምሩት። ተማርን፣ ሰለጠንን፣ ዶክተር ተባልን፣ ብለው ያልተማሩ ሰዎችን የማያስተምሩ ብቻ ሳይሆኑ ይባስ ብለው ሐሰትን፣ ውሸትን፣ በቃሉ ውስጥ የሌለ ከትውፊት፣ ከድርሳናት፣ ከመልካዎች፣ ከውዳሴዎች፣ ከሰው ብቻ ሥራዎች ሐሰትን ከእውነት ጋር እየቀላቀሉና እየሸቃቀጡ የሚያስተምሩ፣ እንደ ዶ/ር ዘበነ እና ዶ/ር ወዳጄኑህ ያሉ ሰዎችን ጌታ ይታደጋቸው። ዓይናቸውን ያብራና ከፊታቸው ያለውን ገደል ያሳያቸው።

ዶ/ር ወዳጄኑህ በሌላ በምንም ሊያገኘው ያልቻለውን ዕድል በኤክሰደስ ዝግጅት ጀርባ ላይ ተፈናጥሞ ወደ አደባባይ መውጣቱ በግልጽ ታይቶአል። የኤክዩሜኒዝም አጀንዳውንም ለሕዝብ

አስተዋውቆአል። ማርጆትና መሽምገል ሳይሆን፤ ማሰብና ማሰላሰል ሳይሆን፤ ገዳም መግባት፤ ሱባዔና ምሕላ መያዝ ሳይሆን እንደ ጠረፏ ንግሥት የመሰለ ሌላ ስሜት ቀስቃሽ ትምህርት ወደ ቅዱሳን መንጋ ለማስገባት ዝግጅት አድርጎ መጥቶአል። ይሳካለት ይሆን? ጊዜ ያሳየናል። ጥሪውን ግን አቅርቦአል።

ዶ/ር ዘበነም ጥሪ አቅርቦአል። በስርጭቱ ለፕሮቴስታንቶች ጥሪ ሲያደርግ፡ 'ወደ እውነት ኑ፤ የያዛችሁት መንገድ አያዋጣም?' ብሎ ነበር። ሁለት ትልልቅ ቃላት ተጠቅሞአል። እውነት እና መንገድ። እውነት ለመሆኑ ማን ነው? መንገድስ ማን ነው? በዮሐ. 14፡6 ጌታ እንዲህ አለ፤ ኢየሱስም፡- እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፤ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም። የወንጌላውያን ክርስቲያኖች እምነት እኮ ይህ ነው። እና፡ ከየት ወደ የት እየጠራን እንደሆነ ለራሱም እንዳልገባው ግልጽ ነው። ሰውን ወደ እውነት ይጠሩታል እንጂ ከእውነት አይጠሩትም። በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም ካለ ሌላ መንገድ የለም ካለ ሌላ መንገድ የለም። ይህን እውነትና ይህን መንገድ ማወቅ ብፅዕና ነው። ይህን መንገድ የሆነውን ክርስቶስን ስናውቅ አማላጅ ፍለጋ መባዘን ቀረ፤ እግዚአብሔር ይመስገን። ይህን እውነት የሆነውን ጌታ ስናውቅ ተረት መስማት ፈጽሞ ቀረ፤ እግዚአብሔር ይባረክ። ስለዚህ ይህ ወደ እኛ የተሰነዘረው የንስሐ ጥሪ ዶ/ር ዘበነን ጨምሮ እና ይህን መንገድና እውነት ላላወቁ ሁሉ ይድረስ።

እንዲህ ያሉ ሰዎች ማርያምን እንወዳታለን እመቤታችን ናት ይላሉ፤ ግን እመቤት ከሆነች መታዘዝና እርሷ ስለ ራሷም ሆነ ስለ ጌታ የተናገረችውን መቀበል ነበረባቸው። እውነተኛዎች ስላልሆኑ ግንን ሊቀበሉ አይወዱም። አብ እርሱን ስሙት እንዳለ፡ ማርያምም ያኔ እርሱ የሚላችሁን አድርጉ እንዳለች ይህን ሊታዘዙ ግድ ነው። እኛም ሁላችን እርሱ የሚለንንን እናድርግ። እርሱን እንስማው። ለቃሉ ታማኞች እንሁን። ከቃሉ አንቀንስ፤ በቃሉ ላይ አንጨምር።

እግዚአብሔር ከአርያም ይባርካችሁ። አሜን።
ዘላለም መንግሥቱ። ezralit@gmail.com
© March 2018 (መጋቢት ፪ሺህ ፲ ዓመተ ምሕረት)

የቤት ሥራዬ

ዛሬ የጎርጎራውያን አቆጣጠር ማርች 30 ቀን 2018 የጌታችንና መድኃኒታችን የስቅለቱ ማሰቢያ ቀን ነው። በኛ አቆጣጠር ይህ የሚታሰበው የዛሬ ሳምንት መጋቢት 28 ነው። የዘመኑን ስፍር በትክክል ባናውቀውም 2ሺህ ሊሞላው በጣም ጥቂት በቀረው አንድ የአይሁድ ፋሲካ ዋዜማ ጌታ ተሰቀለ። ከዚያ ቀደም ባለው ሌሊት በጌቴሴማኒ ጸሎት ጸለየ፤ ማቴ. 26፡44፤ 'ሦስተኛም ያንኑ ቃል ደግሞ ጸለየ።'

ምን ብሎ ነበር የጸለየው? 'አባቴ ቢቻልስ፡ ይህች ጽዋ ከእኔ ትለፍ፤ ነገር ግን አንተ እንደምትወድ ይሁን እንጂ እኔ እንደምወድ አይሁን አለ።' (ቁ. 39) ጌታ ወደ ምድር የመጣው ሥጋ የለበሰው ይህንን ሊያደርግ፡ ማለት፡ ስለ ብዙዎች ለፍሱን ቤዛ ነፍሱን ሊሰጥ፡ ሊሞት መሆኑን ያውቃል። ለምሳሌ፡ በማቴ. 20፡28 'እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቤዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።' ብሎአል። ሐዋርያው ጳውሎስም ይህንኑ እውነት በኤፌ. 1፡7 'በውድ ልጁም፡ እንደ ጸጋው ባለ ጠግነት መጠን፡ በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አገኘን እርሱም የበደላችን ስርየት።' ይላል። ቤዛነታችንን እንድናገኝ ደሙ መፍሰሱ ግድ ነው። ታዲያ ጌታ ለምን እንደዚያ ጸለየ? የመስቀል ሞት የስቃይ ሞት መሆኑ እውነት ነው። ሆኖም ያ አይደለም ጌታን ያቺ ጽዋ ከእርሱ እንድታልፍ ያስመኘው። ሁለት ነገሮች፤

1ኛ፡ በኢሳ. 53፡6 'እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ ላይ አኖረ።' ተብሎ የተጻፈው በእርሱና በእርሱ ብቻ ሊፈጸም ግድ ነበር። ያ የሁላችን በደል በእርሱ መኖሩ በእርሱ ላይ የፈጠረውን ኹነት ከእኛ ማንም ሰው ቅንጣት ታህል እንኳ ሊገባውና ሊርረዳው አይችልም። ይህንን የሁላችንን ኃጢአት መሸከምን ምንነት ለመረዳት ያለ ኃጢአት ሆነን መገኘት ይኖርብናል። ሁላችንም ኃጢአተኞች ነንና ይህንን እንኳን ጠንቅቀን መረዳት በቅጡ ማሰብም ይሳነናል። እንኳን የሁላችን፡ እንኳን የሌላው አንድ ሰው፡ የራሳችን ኃጢአት እንኳ ክብደቱ!

2ኛ፡ ከአብ ጋር ለጊዜ ሳይሆን ለዘላለም አብረን የኖርን የሥላሴ አካል ካልሆንን በቀር ኃጢአትን ተሸከሞ፡ ኃጢአት ሆኖ ከአብ መለየት ምን መሆኑን ከእኛ ማንም ሊያስብ መቅረብ እንኳ አይችልም። 2ቆሮ. 5፡21 'እኛ በእርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ጽድቅ እንሆን ዘንድ ኃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው።' ይላል። እግዚአብሔር እና ኃጢአት ቁርኝት የላቸውምና ስለ እኛ ፈቅዶ ኃጢአት የተደረገው ጌታ ለጥቂት ከአብ ተተወ።

መዝ. 22፡1 አምላኬ፡ አምላኬ፡ ለምን ተወኸኝ? እኔን ከማዳንና ከጩኸቴ ቃል ሩቅ ነህ።

ማቴ. 27፡46 በዘጠኝ ሰዓትም ኢየሱስ፡- ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ? ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኸ። ይህም፡- አምላኬ አምላኬ፡ ስለ ምን ተወኸኝ? ማለት ነው።

ይህ አውቄ የማልጨርሰው፡ የሚያስታውሰኝ ነገር አለና፡ እዚያም ሄጄ የምማረው የዘላለም የቤት ሥራዬ ነው።

ዘላለም ነኝ።